

Pelle megnyerte a második magyar olimpiai világbajnokságot

Rakéta-hossz

A newyorki tőzsdén az utóbbi napokban olyan események történtek, illetve egy olyan folyamat indult meg, amelyre egyszerre felfigyelt mind az öt világrész közgazdasága. Mint egy kiadott vezényszóra, az amerikai nyersanyagok és termények ára, az amerikai nehézipari értékpapírok, a kereskedelmi részvények tőzsdén jegyzett árfolyamai ugrásszerűen emelkedni kezdtek és három nap leforgásán belül új vagyonok születtek meg a Fifth-avenue üzletház-blokkjai között. Az izgatottan üvöltő business-manek örült forgatagában a newyorki tőzsdén megszületett a „fehér csütörtök”, a „fehér péntek”, hogy vasárnapra már a világ összes szikratávíró-állomásai és loutsprecherjei az új amerikai tőzsdei rakéta-hausseről hörgöjgék el csodálatos híreiket a lethargikus álmát alvó világgazdaságnak.

A tények beszélnek. Az amerikai United Steel-acéltröszt részvényei, amelyek 200 dollárért sem cseréltek pár évvel ezelőtt egykönnyen gazdát, július hó végén 22 dollár árfolyamértéken kerestek vevőt. Ma az United Steel 41.80 dolláron áll. A Canadian Pacific papírjai 10.50 dollárról 15.25 dollárra ugrottak fel. És így tovább. Augusztus hó 6-án az American Telegraph and Telephone Company papírja 74-ről 107.875-re szökött, a General Electric nyeresége 9.189 dollár, a Royal Dutch-é 4 dollár... Sárgán vakítva, csillogó ragyogással indult meg a dollár aranyfolyama a newyorki tőzsdén, hogy emelje a buzaárakat, a gyapot-bálák millióinak értékét s hogy hompolyogva tovább csapjon az amerikai kontinensek partjain át. London, Páris, Amszterdam, Zürich, Budapest és Bucuresti tőzsdéi, ezek a finom szerkezetű, ezer idegszállal rendelkező érzékeny szeizmográfjai a tőkének és a hatalomnak, már a második napon reagáltak a newyorki eseményekre és mindenütt érezhető áremelkedések mutatkoztak a komoly ipari és kereskedelmi papirokban. A világ ámulva áll a bekövetkezett váratlan gazdasági fordulat előtt, amire közel hét éve nem volt példa már és a közgazdaság aktív és elméleti művelői kutató szemekkel keresik a magyarázatot: miért, honnan is indult el ez az ujjászületett vállalkozási szellem, milyen erők repítették fel a világgazdaság horizontjára a tőzsdei hossz vakítóan kápráztató, sziporkázó rakétáját...?

Amerika és Európa mértékadó pénzügyi köreiből higgadtan itélik meg a helyzetet. Arról beszélnek, hogy mindez csak politikai manőver: hangulatkeltés a közelgő amerikai elnökválasztásra. Az amerikai farmer — mondják — bizonyára szívesebben szavaz Hooverre, aki a hosszt csinálja, mint Rooseweltra, ha pár dollárral jobban tudja eladni pillanatnyilag a buzája busheljét. Akármilyen indítórugó lehetnek is a tőzsdei rakéta-hosszok, úgy kell vennünk a tényeket, ahogyan vannak. A vállalkozási szellem az egész világon máról-holnapra felélénkült, rejtett tőkék kerültek elő, ha csak ideig-óráig is s a nagyközönség érdeklődése ezeknek a nagyszabású vásárlásoknak folytán újra az üzleti élet felé terelődött. Az egyetlen kérdés, ami előttünk felvetődik a jelenlegi pillanatban, csupán annyi: vajjon nem lehetett volna ezt a rakéta-hosszt, ezt az optimista lázhullámot már hónapokkal, évekkel ezelőtt megrendezni...? Egy hooveri választási propaganda fontosabb lenne az amerikai hatalmas nagytőke szemében, mint Európa halálos nyomora, a világgazdasági élet székütköztése...

Maniu elfogadta a kormányalakításra a megbízást

Az új kabinet tagjai -- Mironescu külföldi kölcsöntárgyalásai -- A liberális párt éles harcot kezd a kormány ellen -- Calinescu alminiszter a tiszta választásokról Soká huzódik az igazolási vita

Bucurestiből jelentik: Az Epoca szerint, Maniu Gyula a konverzió kérdésével kapcsolatban magáévá tette a Banca Nationala álláspontját és végrehajtja azokat a módosításokat, amelyeket a Nemzeti Bank kíván, mielőtt az új kormány megalakul. Az Epoca kifejti azt, hogy ezek a módosítások a bank hitelviszonyainak javulását idéznék elő.

A Lupta egyébként arról is beszámol, hogy beavatott körök kijelentéssel szerint Maniu elfogadja a kabinetalakításra szóló megbízást, amelyet az uralkodó az ország legerősebb pártjának ajánl fel. Maniu Gyula kormányában a következő nevek szerepelnek a Lupta kombinációi alapján: Titulescu, Vaida, Mironescu, Mihaiache, Popovici, Mirto és Lugojeanu.

Nyolcszázhatvan ezer lejbe kerül a parlament napenként

A bucuresti-i lapok már sürgetik a parlamentet, fejezze be minél hamarabb az igazolási vitát. Különösen az ellenzéki lapok kommentálják gunyos hangon azt a körülményt, hogy a mandátumok igazolása rendkívül lassan folyik és napokat töltenek el jelentéktelen dolgokkal. Az Universal megállapítja, hogy a „magas akadémiai vita”, amely a parlamentben folyik és amely alatt a honatyák a legválogatottabb gorombaságokkal traktálják egymást, rendkívül költséges passziót jelent — az országra nézve. Napenkint 860 ezer lejbe kerül a parlament két házának fenntartása, a képviselők és szenátorok napidíjával és ezért, — mint az Universal megjegyzi, — kissé költséges szórakozás folyik a parlamentben.

A Lupta legújabb számában különben arról cikkezik, hogy Mironescu külföldi pénzügyi köröknél puhatólódik aziránt, hogy vajjon lehetséges volna-e a román államkincstár számára bizonyos folyósításokat eszközölni. A cikk szerint Mironescu az államkincstár egyes vagyonszeire gondol.

A mandátumok igazolásának vitáját ma a kamarában minden esetre befejezik. Ha a délutáni ülésen nem végzik be, akkor az ülés meghosszabbítják.

A liberális párt mai értekezletén a párt vezetősége elhatározta, hogy megvárják, amíg az új kormány megalakul és parlamenti magatartásuk felett csak azután döntenek. Mértékadó politikai körökben meg vannak győződve arról, hogy a liberális párt a legélesebb parlamenti harcokat fogja provokálni, interpellációkkal és vitákkal igyekszik az új kormányt molesztálni.

ge...? Miért nem előbb és miért nem hamarabb...?

Lehet, hogy ez a hossz csupán hullámtaraj a válság tengerének tetején: máról-holnapra szétmorzsolódik. De lehet az is, hogy a kri-

A Kamara keddi ülésén a bacau-i mandátum igazolása szerepelt napirenden. Vasiliu cuzista elismeri, hogy a kormány szabad választásokat akart, azonban ezt nem tudta minden tekintetben keresztül vinni. A szabad választásokat egyébként már maga a prémiumrendszer lehetetlenné teszi.

Cuza: Kötelességem kijelenteni, hogy a képviselő ur nem a párt, hanem a saját nevében beszél.

Vasiliu ezután támadja a nemzeti-parasztpártot, amely erőszakot alkalmazott a bacamegyei választásokon és különböző trükkökkel igyekezett megszerezni a párt részére a negyven százalékot. Letartóztatta a cuzista korteseket, földmérőket küldött ki a megyébe, ahol a lakosságot újabb földosztással áltatta, Vasiliu végül is a zsidók ellen kel ki, mint olyanok ellen, akik támogatták a kormányt.

Landau (zsidópárti): Szégyelje magát, hiszen kizárták a katonaságtól.

Ez a kijelentés rendkívül nagy izgalmat idéz elő, az ifjabbik Cuza Landau felé rohan, azonban meggondolja magát.

Landau: Igen, kizárták a katonaságtól!

Raducanu: Vajjon miért?

Vasiliu kéri a bacau-i mandátum megsemmisítését.

Vaganescu védelmébe veszi a mandátumot és kijelenti, hogy hihetetlen, hogy mit vitt véghez Cuza pártja a választások alkalmával.

Cuza: Nem párt, hanem liga.

Vaganescu: Igen liga. Mamaliga. Egy tömörület, amelybe kétes elemeket, bukott diákokat roboroztak...

Cuza: Nem türhetem ezt a hangot!

A többség Cuza ellen

A többség tiltakozik az ellen, hogy Cuza, aki a parlament korelnöke, ebben a minőségében beleavatkozzon a képviselőház vitájába.

Vaganescu ekkor előveszi és felolvassa azt a Monitorul Oficial-t, amelyben Vasiliu Judát törölték a hadsereg kötelékéből. (Derűtség.)

Hangok: Juda? és cuzista?

Landau: Megtagadjuk a közösséget veled!

Landau végül is a bacau-i mandátum igazolását kérte. A mandátumot igazolták és ezzel az igazolási vita befejezést is nyert. Ezután Calinescu belügyi államtitkár emelkedett szólásra, hogy egyes személyi inciden-

zis hét évét követő hét kövér esztendő előszöle. Akárhogyan is áll a dolog: a világ felvilágosozva figyel fel a newyorki rakéta aranycsillogásu utjára... Ki tudja, hátha új megváltót jelez...?

sektől eltekintve a Kamara vitája során beigazolást nyert, hogy a közigazgatási hatóságok feladatuk magaslátán állottak és a választásokat szabadon vezették le.

Ekkor lép be Maniu az ülésterembe, akit a többség percekig tartó óvációval fogad. Calinescu folytatja beszédét és elmondja, hogy a mostani választásokon 884 jelölőlista vett részt három millió szavazóval. Nem csoda tehát, ha hevesek voltak a küzdelmek.

A belügyi államtitkár ezután választási manifesztumokat olvas fel, azonban nem mondja meg, hogy melyik melyik párt manifesztuma. Ezek között egyesekben a nyugdíjak fel-emelését, a hatvan éven felüliek adójának elengedését stb. ígérték.

Végül még a felosztott községi tanácsok választásáról emlékezett meg. Ismétli, hogy a választások a legnagyobb törvénytisztelet mellett folytak le. Calinescu beszédét a Kamara hosszas tapsal honorálta. A petíciók sorsa a Kamara mai ülésén befejezést nyert. Ezután öt perces szünetet tartottak, majd pedig Mirto annak a bizottságnak a jelentését olvasta fel, amely a mandátumok számszerű felosztását vizsgálta felül. A bizottság a felosztást helyénvalónak találta. A jelentést a parlament elfogadta. Ezután Landau a Zsidó Párt deklarációját olvasta fel és ezzel a Kamara ülése véget is ért.

Vaida Sándor kormánya ma este tartotta utolsó minisztertanácsát. A miniszterelnök a holnapi nap folyamán megjelenik a király előtt és benyújtja úgy a saját, mint kormánya lemondását.

Kollektív harcot hirdet Aradváros vezetősége az árvizi patkányok elszaporodott légiói ellen

„Patkánynapok“ rendezését vette tervbe a város egészségügyi és közigazgatási vezetősége, mert egyes városrészekben már nem lehet bírni a veszedelmes állatok invázióival — Szabályrendelet formájában oldja meg a város az újfajta egészségügyi és gazdasági „problémát“

Érdekes, szociális jellegű akció megindításának gondolatával foglalkozik Aradváros közigazgatásának vezetősége, amelynek céljai valóban a legmodernebb városi közigazgatás szempontjait kívánják szolgálni s egyben nagy jelentőségű egészségügyi haszna is várható. Az utóbbi hetekben ugyanis egyre több panasz érkezett a város vezetőihez közvetlen úton, különösen a Marosparti bérházak, a ligeti lakások és a Szabadság-tér környéki uccák lakói köréből, amelyek egyöntetűen arról számoltak be, hogy a tavaszi áradások óta feltűnő mértékben elszaporodtak Aradváros területén a patkányok, amelyekkel már-már egyes helyeken bírni nem lehet.

Ami a belvárosi patkány-inváziót illeti, főleg a kereskedőknek okoznak nagy károkat a fürgé és mindenüvé befurakodó éjjeli állatok. Az élelmiszerkereskedők raktárait éppúgy szí-

vesen látják, mint a textilszakmához tartozó üzlethelyiségek lerakatait s nem kimélik meg még a könyvkereskedések papírraktárait sem, ahol előszeretettel ütik fel fészkeiket. Amint az egyik interveniáló aradi lakos meséli, macskákkal kísérlete meg elriasztani házatájáról az éjszakák e gyorsléptű, szűnkén surranó kártékony rémeit.

Aradváros közigazgatási vezetői azonban sokkal komolyabb alapokon kívánják megoldani az aradi patkányveszedelem problémáit, mint a fenti szabadság-téri kereskedő. Elhatározták, hogy külön városi szabályrendelettel dolgoznak ki arra a célra, hogy intézményes alapon, évről-évre megismétlődő heteken, a német és az angol közigazgatási példákra okulva, ugynevezett „patkány-napokat“, esetleg „patkány-heteket“ rendezzenek, amelynek keretei között közigazgatási úton veszik fel egyszerre a küzdelmet a patkányok ellen egész Aradváros területén. A városi közigazgatás vezetőségének koncepciói szerint az új szabályrendelet kötelezővé fogja tenni a háztulajdonosoknak, üzletbérletlőknek, raktártulajdonosoknak, valamint az összes kereskedelmi és ipari vállalatok vezetőinek, hogy ugyanazon a napon, amelyet erre a célra Aradváros vezetősége a városi főorvosi hivatallal együtt megjelöl, a patkányok által látogatott pinchehelyiségekben, raktáraikban vagy más egyéb helyeken elhelyezzzék azt a pusztító, a főorvost hivatal által véleményezett és ellenőrzött anyagot, amely eredményesen kiirtja a kártékony állatokat.

Értesüléseink szerint a patkányirtásnak ez a kollektív és egyedül eredményes módja komoly formában foglalkoztatja Aradmegye közigazgatási és egészségügyi hatóságait is. A megyében még inkább nyilvánvaló, hogy a patkányok légióit tényleg az árvíz és a talajvíz terelte be a mezőkről az emberek által lakott területekre és az állatok itt inkább az istállókat, a gazdasági melléképületeket lepték el. Egészségügyi szempontból a hatóságok vezetőinek az a gyanuja, hogy a közelmúltban elharapódzott aradmegyei sertésvész is tulajdonképpen a patkányok terjesztették el a megye egyes területein.

Hír szerint a megye vezetősége ugyancsak szabályrendelet formájában veszi fel a harcot a patkányok légiói ellen és igen valószínű, hogy már legközelebbi számainkban megkezdhetjük a patkányok ellen alakuló együttes városi és megyei közigazgatási, valamint egészségügyi front helyzetjelentéseinek közlését.

Postautalványon vagy bank utján akarja a kormány a nyugdíjakat fizetni

Bucurestiből jelentik: A pénzügyminisztériumban nagy fejtörést okoz az a probléma, hogyan rendezzék a nyugdíjasok illetményeinek kérdését. A kormány olyan megoldást akar, amely lehetővé teszi, hogy a nyugdíjasoknak postautalványon küldjék el illetményüket. A postautalvány költségét az érdekelt nyugdíjas fizeti, ezzel szemben könnyítést jelent számára, hogy lakására kézbesítik ki a pénzt és nem kell érte a pénzügyigazgatóság folyosóin tolongania. Amennyiben postautalvány utján nem tudják elintézni az ügyet, úgy valamelyik bankot bízzák meg a pénz kiutalásával és ebben az esetben a bank által felszámított kezelési illetéket szintén az érdekelt nyugdíjasok fizetik. Megnehezíti a kormány intenciójának keresztülvitelét az a körülmény, hogy a Nyugdíjpénztár autonóm intézmény és így megfelelő formalitásokat kell tekintetbe venni a kérdés elintézésénél.

Az aradi Bőriparosok Szindikátusa az „Aradi árukiállításért“

Rada János és Adoc Axentie ismertették a kiállítás tervét — Taggyűlést hívnak össze a kiállítás ügyében —

Az aradi árukiállítás eszméje — amelynek az Aradi Közlöny adott nyilvánosságot — élénken foglalkoztatja az érdekelt gazdasági köröket. Az egyes szakmák, iparágak vezetőinek megbeszélései során már konkrét vonalakban kezd kialakulni az árukiállítás terve. Ma este az aradi Bőriparosok Szindikátusának választmányi ülése részletesen foglalkozott az árukiállítás tervével és az eszmét teljes egészében magáévá tette. Az árukiállítás akciójáról Rada János, a szindikátus alelnöke számolt be, aki rávilágított arra, hogy a rengeteg gond és nehézséggel küzdő kisiparnak ma eminens szüksége van arra, hogy áruit a közönség előtt bemutathassa és tanúságot tegyen arról, hogy még a jelenlegi körülmények között is tud olcsót és jót alkotni. Megemlítette, hogy az eddigi tervek szerint a kiállító kisiparosoknak minimális költségei lennének, ugyanakkor, amikor módjukban állana készítményeiket nagy vevő-

körrel megismertetni. Azt javasolta tehát a választmányi ülésnek, hogy elvben tegye magáévá az árukiállítás való részvételt és határozza el, hogy annak előkészítésében is aktív részt vesz. Adoc Axentie elnök szintén hasonló értelemben szólalt fel és azt javasolta, hogy az ügyben már a legközelebbi jövőben hívjanak össze taggyűlést, hogy az aztán véglegesen magáévá tegye a választmány határozatát. Ezt a javaslatot a Szindikátus választmánya egyhangulag elfogadta.

Foglalkozott a választmány azzal a kérdéssel is, hogy az ócskapiacra kontárok új cipőket árulnak. Ebben az ügyben csütörtökön délelőtt Adoc Axentie elnök vezetésével kiadottság keresi fel az iparhatóságot, amelytől a kontárok működésének betiltását, illetve szigorú ellenőrzését fogja kérni. Ugyanakkor kérni fogják azt is, hogy tiltsák meg azt, hogy az ócskapiacra új árucikkeket árusíthassanak.

Aradi bankbetétesek mozgalma a konverziós törvény módosítására

Országos akcióvá akarják kiszélesíteni a mozgalmat — A bankok érdekeivel szoros összefüggésben vannak a betétesek érdekei is

Arad társadalmi köreiben a napokban rendkívül érdekes és nagyjelentőségű mozgalom indult meg az agráradósságok konverziójáról szóló törvény készülő módosításával kapcsolatban. A mozgalom annál nagyobb érdeklődésre tarthat számot, mivel az széles rétegeket ölel fel és egyaránt képviseli úgy a betétesek, mint a bankok érdekeit.

Az Aradi Közlöny mai számában jelentette, hogy a Népszövetség szakértői, akik a közeljövőben Bucurestibe érkeznek, a konverziós törvény módosításának ügyében megbeszéléseket kívánnak folytatni a kormánnyal és ugyanakkor átfogják nyújtani a módosításra vonatkozó javaslatukat, amelyet magukkal hoznak. Így tehát a konverziós törvény módosítása most már bizonyossá vált.

Egyelőre még nem lehet tudni, hogy a

kormány mennyiben teszi magáévá ezeket a kívánásokat, mivel a konverziós törvény módosított tervezete még nem került nyilvánosságra. A betétesek azonban nem elégednek meg a bankok akciójával, hanem hatalmas táborba tömörülve, akarják kifejezésre juttatni kívánásaikat, hogy ezzel is demonstráljanak amellett, hogy a pénzügyi intézetek mögött a kis- és nagybetétesek hatalmas tömege áll, amelyet anyagi bázisában a legsúlyosabban érint az, ha a konverziós törvényt nem veszik — az általuk kért szempontokat figyelembe véve — módosítás alá. A betétesek aradi mozgalma köré, melyet országos mozgalommá akarnak kiszélesíteni, már eddig is számosan tömörültek, úgy, hogy — értesülésünk szerint — a mozgalom vezetői már a legközelebbi jövőben értekezletet hívnak össze, amelyen az égető aktuális kérdéseket megvitatják.

A gazdasági krízis megszűnését várják a new-yorki tőzsdei áremelkedésektől

Az áremelkedés kihatással van a világpiacra — A „rakéta-hausse” — Megindult a tőke áramlása a tőzsdék felé — Áremelkedések a bucaresti-i tőzsdén

Newyorkból jelentik: Napok óta egyre erősödő hausse-mozgalom tombol a newyorki értéktőzsdén és ezzel összefüggőleg az amerikai árutőzsdéken. Mikor már úgy látszott, hogy a lanyhaság, a baisse soha sem fog végetérni: a termin-piacokon és a részvények piacán egyszerre megindultak az áremelkedés szerteágazó folyamatai, még pedig igen éles, igen erős lendülettel. Az amerikai üzletvilág „rakéta-hausse” nevezte el a péntek óta tartó áremelkedési folyamatot, mert olyan hirtelen robbant ki, mint a rakéta és épp úgy elkápráztatja a spekulánsok szeméit, mint az amerikai közgazdasági élet komoly teoretikusainak ítélőképességét. Szombaton a newyorki értéktőzsdén közel 3 millió darab részvény cserélt gazdát, a hétfői tőzsdén pedig már a nyitáshoz sejtteni lehetett, hogy ezt a számot is megszécsenül fogja haladni a forgalom. A várakozásokat a bekövetkezett események valóban nem cáfolták meg: a tőzsdényitás első félórájában már is több mint 5 millió részvény talált vásárlót. Míg az előző nap 15—30 százalékos áremelkedéseket mutatott, a részvénynapon a részvények árfolyama 65 százalékkal gyarapodott. Ilyen árfolyamemelkedésekre még az ugynevezett Hoover-hossz idején sem volt példa.

30 millió dollár a tavalyi buzakészletért

A nagy hossz megindítását különösképpen magyarázzák, azonban egészen bizonyosan számos ok játszott közre abban, hogy a nagyarányú áremelkedés megindult. Már azok az európai hírek, melyek a hatalmas arányú gabonarozsda pusztításáról szóltak, némi szilárdulást mutattak az északamerikai gabonátőzsdéken, miután reményt merítettek arra, hogy a hatalmas gabonakészletek, melyek már az elmúlt év óta nyomták az Egyesült-Államok és Kanada piacait, felszabadulnak és piacra kerülnek. Ezeknek a híreknek a hatása alatt Gutter csikágói nagykereskedő néhány társával együtt nagy szindikátust létesített, mely egyelőre

harmincmillió dollár alaptőkével átveszi a Farm Board tavalyról megmaradt egész buzakészletét,

amely mintegy 50 millió bushelnyi mennyiség. Ez a hír volt a közvetlen oka annak, hogy a newyorki tőzsdén már az elmúlt hét végén több nagy mezőgazdasági gépgyár részvénytársaság papirjai váratlanul emelkedni kezdtek. Ez az emelkedés áterjedt a többi papirokra is és a tegnapi tőzsdén már olyan papirok is mutatnak fel 60—65 százalékos emelkedést, melyeknek tulajdonképpen semmiféle kapcsolata sincsen a mezőgazdasággal, vagy a mezőgazdasági gépgyárakkal.

Ez természetesen még nem magyarázza meg a newyorki hossz kifejlődését. Azzal a ténnyel szemben, hogy ez évben az amerikai gabona már sem az európai államok, sem pedig Oroszország versenyével szemben nem lesz kénytelen alacsony árakat diktálni,

nemcsak az amerikai mezőgazdasági, de

A halálraítélt kecskeméti baracktolvajok ügye a kormányzó előtt

Néhány napon belül megtörténik a döntés.

Budapestről jelentik: A kecskeméti statáriális bíróság pénteken ítélte halálra, majd mint kegyelmi tanács kegyelemre ajánlotta Lőrincz János és Szedlacsek József baracktolvajokat. A kegyelmi iratokat Zsitvay Tibor igazságügyminiszter most kapta kézhez és azok két-három napon belül kerülnek a kormányzóhoz.

egyéb nyersanyagpiacokon is bizakodóvá vált a hangulat.

Az állatpiac már hetek óta javuló tendenciát mutat, de javultak, ha kisebb mértékben is, a gumi- és a gyapotpiac is és a fémpiacon minden vonalon emelkedtek az árak. Egyedül a rézpiac nem követte a fémpiac áremelkedését, ami azonban a rézkartellben legutóbb beállott változásoknak a következménye. Ezek az emelkedések erős szilárdulást vettek az elmúlt héten, amikor híre járt, hogy Hoover elnök támogatásával erős nyersanyagbeszerzési szindikátus alakul. Ezt a szindikátust a newyorki bankszövetség elnöke, Owen Young fogja vezetni és a vezetésben résztvesz egy másik pénzügyi hatalmasság is, Meyer Eugen, a Federal Reserve Board elnöke. Ez a hatalmas szindikátus már biztosította magának a rekonstrukciós hitelintézet támogatását, ami csak hozzájárulás ahoz, hogy általában nagy bizalommal tekintsenek a működése elé, mely általános nézet szerint tőkét és munkaalkalmat fog hozni.

A tegnapi rekordhosszt mindenesetre erősen befolyásolja az a hír, mely szerint Hoover elnök véglegesen elhatározta a négydolláros egységár bevezetését a gabonapiacra. Ez a hír nagy bizalmat keltett nemcsak agrárkörökben, de az egész közvéleményben, mert ezáltal biztosítva látják az amerikai mezőgazdaság prosperitását, ami mindenképpen éreztetni fogja hatását valamennyi iparágban, de a munkapiacra is.

A különböző bizalmatkeltő hírek már piacra csábították az utóbbi hónapokban véglegesen teaurálódott amerikai tőkét, de ezek-

nek a legújabb híreknek hatása alatt a piacra igyekvő tőke áramlása meggyorsult, míg az utóbbi napokban ez a tőke már a tőzsde felé vette áramlásának irányát.

A newyorki tőzsde hihetetlen hosszmozgalma természetesen rendkívül nagy mértékben befolyásolja az Egyesült-Államok elnökválasztásra készülő polgárságának hangulatát is. Az agrárpárt, mely Hoover elnök mögött áll, rendkívül megerősödött az utóbbi napokban és ma már általában biztosra veszik, hogy Hoover elnök az elnökválasztáson fölényes győzelmet arat, mert ha csak kis részben is, de a mostani hosszban némi szerepe neki is van azokkal a hitelreformokkal, melyekkel az amerikai önbizalmat igyekezett életben tartani.

Pénzügyi körökben több milliárdra becsülik azt a nyereséget, amelyet már eddig is elkönnyvelhet az európai tőke, mely a nagyszerű angol hadikölcsön-konverzió után nagy tételekben indult át az óceánon. Ez az áramlás meggyorsult Lausanne után és számos oly amerikai papirban helyezkedett el, melyeknek kézenfekvő nagy értéke mellett árfolyama rendkívül csekély volt. Az elmúlt heti hossz elsősorban ezeket a papirokat érte és így az európai spekulánsok igen nagy mértékben és elsősorban vették ki a részüket a hatalmas arányú nyereségekből.

Szünőben a világkrízis

Az európai piacokon is bizalommal néznek a jövőbe és szintén számolnak a javulással, mely a világpiacok szerves összefüggése mellett semmiesetre sem maradhat el. Ez pedig a világválság végét jelenti, vagy legalább is igen hatalmas lépést jelent annak a szomorú folyamatnak lezárásához, mely három éve pusztít a világ gazdaságában és amely három év előtt a még emlékeztető katasztrófális newyorki besszel indult el pusztító útjára.

A bucaresti-i tőzsdén már megmutatkozik a newyorki gazdasági események hatása. A bucaresti-i gabonapiacra az élénkség fokozódik. Kukorica iránt nagy a kereslet. Kukoricában jó termés ígérkezik. Tegnap újkukoricára már megcsinálták az első kötést, vagononként 19.000 lejjel. Az értéktőzsdén a newyorki és egyéb külföldi tőzsdék hatása alatt emelkedés mutatkozik.

Kétezer cserkészszel akarja megalapítani a cserkész-szabadállamot egy belga gróf A jugoszláv határon kémnek nézték és Romániába — A temesvári hatóságok Baum Vili nemzetközi szélhámost sejtik a Wilhelm von Baum grófban

Nagyváradról jelentik: Nem mindennapi érdekességü vendége volt Nagyváradnak az elmúlt napokban. Wilhelm von Baum fiatal belga gróf, a belga cserkészek főparancsnoka érkezett meg vasárnap délben Nagyváradra, a hol azonnal jelentkezett a cserkészek parancsnokánál, majd a zsidó cserkészek parancsnokának vendégszeretettel élvezte. Wilhelm von Baum gróf részben gyalogszerrel járja be Európát azon céllal, hogy a belga Kongóban fekvő óriási kiterjedésű birtokára cserkészeket toborozzon és velük megalapítsa a cserkész szabadállamot. Kétezer cserkész segítségével gummiültetvényt akar birtokán létesíteni és kollektív alapon szándékozik azt kiterjeszteni. Európa valamennyi nemzetéből válogatja össze a kétezer főnyi cserkészcsapatot, amely augusztus 15-én jön össze Bucarestben.

Wilhelm von Baum gróf gyalogszerrel folytatta útját Nagyváradról Kolozsvár felé, annál is inkább, mivel — mint elmondotta — a jugoszláv határon kellemetlen incidense volt. A határőrök ugyanis kémnek nézték és elvették tőle filmfelvevő-gépjét és összes készpénzét, 200 belga aranyfrankot. A filmfelvevő-gépéért éppen annyi pénzt kapott, hogy Budapestre utazott fel, ahol gróf Teleky Pál cserkészfőparancsnok vendége volt, aki megváltotta jegyét Nagyváradig. Itt már nem maradt pénze utiköltségre, kölcsönt nem fogadott el,

inkább gyalog indult Kolozsvárra, ahol feleségével kell találkoznia.

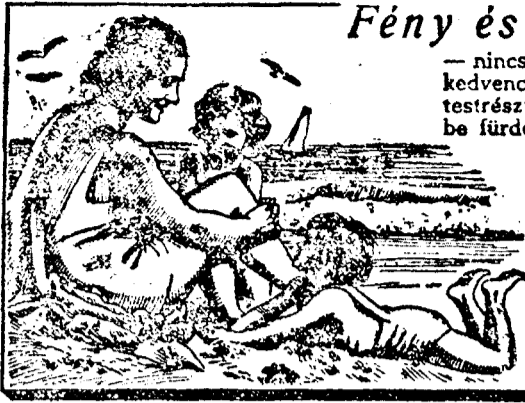
Temesvárról érdekes jelentés érkezett ma Wilhelm von Baum állítólagos belga gróf személyével kapcsolatban. A feltevések arra engednek következtetni, hogy a fantasztikus, Verne-regényekbe illő kalandok hőse nem más, mint Baum Vili, kolozsvári származású ismert és zseniális szélhámos, akit Erdély valamennyi városában, így Aradon is már régen nagyon jól ismernek a rendőrhatalóságok, mert szereplését mindenütt vagyonok ellen elkövetett bűntények jelezték. Jellemző szokása volt, hogy saját nevét sohasem használta, de nem lehetetlen, hogy ezuttal megelégedett azzal, hogy belga gróffá és cserkészfőparancsnokká léptette elő magát. Ugy Temesváron, mint Aradon az állítólagos belga gróf további szereplését érdeklődéssel várják.

CORSO-MOZGO mai műsora! BÉCS A VALCEREK HAZÁJA.

Bécsi szerelem, hangulat és humor! GRETL THEIMER, JOSÉ WEDORN, CHARLOTTE SUSA, VEREBES ERNŐ, SZÓKE SZAKÁLL stb.

Ma utóljára!

JÖN: SALAMON BÉLA első hangos filmje-
ÖFELSÉGE A VIGÉC!

Fény és levegő, homok és víz

— nincsen ennél szebb és jobb gyermekei részére. Ovjá meg azonban kedvenceinek gyöngéd bőrét a fájdalmat okozó napégetéstől. Minden testrészt, amely ki van téve a napfény és levegő hatásának, dörzsöljön be fürdés előtt alaposan

NIVEA - CREMÉ - vel, vagy NIVEA - OLAJ - jai

A Nivea-Crème és Nivea-Olej csökkentik a napsugarak káros hatását, másrészt viszont elősegítik és gyorsítják a bőr megbarbulását. Már meglévő bőrirritációknál kellemsen hűsítenek és elősegítik a gyógyulási folyamatot. Sohasem szabad nedves testtel napfürdőt venni!

NIVEA-CRÈME LEI 16,00—72,00 / NIVEA-OLAJ LEI 55,00 és 85,00
BEIERSDORF & CO. S. A. R., Braşov, Strada Iuliu Maniu 39

Miniszterek, grófok és bárók kérik tanácsot az olaszliszkai csoda- rabbtól, aki most Aradra érkezett

Már az első nap százával keresték fel tanácsért a híres rabbidinasztia sarját — Százezer lejt osztott szét Temesváron a szegények között —
Az ezer pengős hozomány

Ma reggel óta tartózkodik Aradon Friedlaender Salamon, a híres olaszliszkai csodarabbi. Titkára kíséretében érkezett Kolozsvárról, hogy a többi erdélyi városhoz hasonlóan itt is pár napot töltsön. A pályaudvaron már jóval a kolozsvári gyors megérkezése előtt a hívők nagy tömege gyűlt egybe, hogy elsőnek foghasson kezét a híres talmudistával.

Délután kerestem fel a csodarabbi a volt Szent Pál-utca 5. szám alatti rezidenciáján, ahol Berkovits Dániel bocsájtotta a rabbi rendelkezésére lakásának egy részét. A lakás ebédőjét városzobának degradálták, mert itt gyűlnek össze azok, akik beszélni óhajtanak a rabbiával. Aki a rabbi elé akar jutni, legyen az férfi, vagy nő, előbb be kell, hogy diktálja szemlélyi adatait a titkárnak, aki az adatokat egy papírlapra jegyzi fel és beadja a rabbinak. A titkár, egy 18 év körüli fiatalember, kérésre rögtön bejelent, hogy pár pillanat múlva már szemtől-szembe állottam Friedlaender Salamonnal, az olaszliszkai hírességgel.

A rabbi az erdélyi zsidóságról

Harmincöt-negyven év körüli, rendkívül szimpatikus férfi. Fekete, hosszú selyem kabátjában ül a rabbi az asztalnál és hatalmas fölansok fölé hajol. Mikor belépek, úgy fogad, mintha már legalább is hosszú évek óta ismernék egymást.

— Főtisztelendő urnak mi a véleménye az erdélyi zsidóságról? — teszem fel a kérdést.

— A lehető legjobb! — válaszolja. — Mondhatom, mindenütt, ahol eddig megfordultam, de különösen Temesváron rendkívül nagy szeretettel fogadtak és az alatt a rövid pár nap alatt, amíg ott tartózkodtam, ezrek és ezrek kerestek fel, akik között természetesen nagy számmal voltak keresztények is. Nagyon szívesen állok bárki rendelkezésére is és téves az a hír, mintha nálam egy megállapított taxát, kellene fizetni. Természetesen mindenki annyit ad, amennyit éppen anyagi viszonyai megengednek. A pénzt, amit kapok, csaknem az utolsó baniig a szegények között osztom szét. Temesváron például mintegy 100 ezer lejt kerestem, innen azonban átmentem újra Buziás fürdőre és mondhatom önnek, hogy egy-két napi ott tartózkodás után, alig maradt annyi pénzem, hogy visszautazhattam Temesvárra.

— Kik keresik fel általában főtisztelendő urat? — teszem fel a következő kérdést.

— Mindenki, akinek valamilyen tanácsra van szüksége — válaszolja. Különben is, írja meg kérem, hogy csodákat egyáltalán nem művelek. Tanácsokat adok és semmi mást.

Meg kell állapítanom, hogy az olaszliszkai rabbidinasztia legfiatalabb tagja tul szerény. Amikor például arra kérem, hogy meséljen el egy-két érdekesebb epizódot, történetet életéből, mereven elzárkózik a kérdés elől, ellenben nagyapjáról, vagy apjáról, aki szintén Olaszliszkán él még ma is, szívesen beszél.

— Édesapám, aki élénk tevékenységet fejt ki Olaszliszkán, 60 évvel ezelőtt született ott, éppen azon a napon, amikor nagyapám meghalt. Nagyapám 13 éves korában vette felesé-

gül nagyanyámat és egy évre rá, tehát 14 éves korában született meg első gyermekük: édesapám.

— Nagyapám ellsmerten nagy tudós volt, ugyisint édesapám is, akiknek jótékonyágairól még ma is valóságos mondákat mesélnek. Egy ízben például egy ismert magyar gróf kereste fel apámat és a közelgő választásokra vonatkozólag kért tőle tanácsokat. Amikor eltávozott, egy ezerpengőt adott át tiszteletdíjként. A gróf kint az udvaron beszélgetett még egyik hozzátartozónkkal, közben azonban egy szegény zsidó ember állított be apámhoz és előadta, hogy leányát most készülő férjhezadni, a hozományt azonban kénytelen összegyűjteni. Apám erre elővette a gróftól kapott ezerpengőt és átadta a hozományt gyűjtő zsidó embernek. Amikor ez kiért az udvarra és a gróf, kezében meglátta az ezerpengőt, amelyet alig pár perccel előbb adott át apámnak, visszarohant és kétségbeesve figyelmeztette apámat, hogy az ezerpengős valószínűleg tévedésből került a kéregetőhöz. Apám ekkor megmagyarázta neki, hogy tévedésről szó sincs, mert a nagy összeget ő maga adta oda, minthogy a szentírás úgy intézkedik, hogy a kik segítségre szorulnak, azokon segíteni kell. Nálunk odahaza különben naponta 80—100 szegény eszik, felekezetre való különbség nélkül, mert nálunk, amikor segíteni kell valakin, nem az dominál, hogy az illető zsidó-e, vagy sem.

A tanácsot kérő török pasa

— Tavaly igen érdekes vendégünk volt Olaszliszkán — meséli tovább Friedlaender Salamon — egy török basa jött le ugyanis hozzánk, hogy apámtól különböző tanácsokat kérjen, de ezenkívül a miniszterek, grófok, bárók elég gyakoriak házuknál. Mindenkinek van valami ügyes-bajos dolga, amelyekre tanácsokat kér.

Az előszobában egyre gyűlnek a látogatók, akik türelmetlenül lesik a pillanatot, hogy végre bejussanak. A rabbi azonban épp oly nyugodtan mesél és magyaráz, mintha rajtam kívül mára más látogatót nem várna. Végül is, több mint háromnegyed órai beszélgetés után, elbucszom a csodarabbtól, aki szent fölansai fölé görnyedve fogadja ma, talán éppen a századik látogatót.

Róberth József.

Általános érdeklődés előzi meg Góthék aradi vendéjjátékát

Egyetlen hír jelent meg arról, hogy Góthék és a körük csoportosuló vigszínházi együttes fölkeresi két napra Aradot és társaságokban, kávéházakban már is szóbeszéd tárgyat képezi a kimagasló művészi esemény. Góth, a kiváló rendező, az egyéni kedélyű színész és több darab sikeres szerzője ragyogó márka, felesége Kertész Ella nemkülönben a legelismertebb magyar színésznők között az első helyen van. Az együttes többi tagjai egytől-egyik kitűnők,

Aradmegye egyezkedik BONEU VAZUL volt prefektussal

A megye felajánlotta a költségvetésbe felvett összeget

Aradmegye interimár-bizottságának legutóbbi ülésén tárgyalták Boneu Vazul volt aradmegyei tanácsi titkár, majd prefektus ügyét, aki, mint ismeretes, 240.000 lej erejéig perrel támáda meg Aradmegyét, elmaradt illetményeinek megtérítése címén. Tekintettel arra a körülményre, hogy Boneu keresetét a temesvári tábla megítélte s most az ügy a bucuressü-i Semmitőszék előtt van. Aradmegye interimár-bizottsága olyértelmű határozatot hozott, hogy Boneunak felajánlja azt az összeget, amelyet Aradmegye vezetősége a megye költségvetésébe erre a célra felvett, ha Boneu hajlandó lesz visszavonni keresetét. A felmerült ügyvédi költségeket pedig közösen viselik. Boneu volt prefektus mindez ideig nem nyilatkozott a maga álláspontja felől.

Színház — Irodalom — Művészet

¶ Az aradi Nyári Színház heti műsora: Szerdán, augusztus 10-én este: Éjjeli menedékhely. (Gorkij hatalmas társadalmi drámája, nagyon olcsó 25 lejes helyárrakkal.) Csütörtökön, augusztus 11-én: Lyon Lea. (Bródy Sándor óriási hatású háborus drámája, Nagyon olcsó, 25 lejes mozihelyárrakkal.)

* Ma este: „Éjjeli menedékhely“ a színházban. Gorkij Maxim a világhírű orosz író hatalmas társadalmi drámát írt az élet száműzöttjeiről. Minden egyes mondat, amit személyei szájába ad, egy darab rideg életigazság. A borzalmaknak és szenvedésnek olyan művészi alkotása ez, amelyhez hasonló nincs több a világirodalomban. Az aradi prózaegyüttes nagy feladatra vállalkozott, amikor előadta ezt a nagyműtű darabot. Az Éjjeli menedékhely szerepei elsőrangú kezekben vannak és mindegyik szereplő oly ambícióval készül az aradi repizre, hogy a siker teljesen biztosítottnak látszik. A színház igazgatósága éppen arra való tekintettel, hogy Gorkijnak ez a hatalmas drámai alkotása már több mint tíz esztendeje nem volt műsoron, egészen olcsó mozihelyárrakkal tűzte műsorra. A legdrágább hely a földszinten 25 lej. Ennél is jóval olcsóbb jegyeket lehet kapni a földszint hátsóbb soraiban és az erkélyen. Az Éjjeli menedékhely iránt feltűnően nagy érdeklődés mutatkozik, ez annak jele, hogy széles néprétegek lelki szükségletét elégíti ki a színház igazgatósága, amikor oly olcsón lehetővé teszi a Gorkij-dráma élvezetét.

* Csütörtökön este Bródy-repriz lesz a színházban. A frontokon javában ropogtak a fegyverek, amikor néhai Bródy Sándor a magyar dráma-irodalom nagyírű mestere kiadta kezéből a Lyon Leát. Tomboló sikerrel játszotta minden egyes társulat ezt a megkapó emberi motívumokon felépült drámát, amely jóval a háboru után sem veszthette el aktualitását. Élő mementója a Lyon Lea az emberiségnek a háboru borzalmainak dokumentálására. Csütörtökön este nagyon olcsó mozihelyárrak mellett eleveníti fel az aradi prózaegyüttes a Bródy-drámát, amely mindenkor teljes élvezetet nyújt közönségének. Jegyek már kaphatók a színház elővételi pénztáránál és este a nyári színházban.

— A Liszt-egyesület hangversenye. A „Liszt“ aradi hangverseny-egyesület beadvánnyal fordult a városhoz és augusztus 14-re kérte a téli színház átengedését egy hangverseny megrendezésére. Aradváros átmeneti bizottsága ma foglalkozott az ügygel és a téli színházat a kért napra a „Liszt“ egyesület rendelkezésére bocsájtotta.

Orsolya Erzsébet, Sulyok Mária, Márkus Margit, azután Jávor Pál, Ráday Imre, Maklár Zoltán, Somlyó István, Sándor Jenő, Perczel Oszkár alkotják az ensemblét és viszik sikerre a vezető művész házaspárral az aradi előadások — melyeknek dátuma augusztus 15. és 16. (hétfő és kedd) — darabjait: a „Kisasszony“-t és a „Gyógyszerész urat“, a Vigszínház két idei slágerét. Jegyek már szerdától a téli színház pénztárában.

MA**a ROMÁN ÁLLAMI SORSJÁTEKNAK 5-ik osztályának nagy húzása.****A 37 napig tartó húzás alatt (Augusztus 10 - Szeptember 16.)****Lei: 195,870.000** nyeremények lesznek kisorsolva.**kezdődik****A nyilvános húzások Bukarestben a Fundatia Universitara Regele Carol I. Piata Palatulul Regal-ban lesznek megtartva.**

Halállal büntetik a merényleteket és robbantásokat Németországban

Sürgősen életbeléptették az erre vonatkozó szükségrendeleteket — Sorozatos merényleteket követtek el különböző városokban — Razzia a sikátornegyedben

Bombagyártó laboratóriumot fedeztek fel Berlinben

Berlinből jelentik: A bejelentett represszáliák ellenére a németországi terrorcselekmények ma sem szüntek meg. Egész sereg kisebb-nagyobb atrocitás történt, amelyek közül kiemelkedik egy reichenbachi esemény. Bische nacionalista rohamcsapatos gránáttal merényletet akart elkövetni egy szociáldemokrata újságíró ellen, azonban a gránát felrobbant a kezében és letépte karját, valamint több más helyen is megsebesítette. Rövid kilődás után kiszervezett. Hamburgban ma délelőtt a rendőrség nagyarányú razziaát tartott az ugynevezett sikátor-negyedben, amely minden véres cselekmény főszéke volt. A razzia során 1500 rendőr és detektív működött közre, akik bekerítették a negyedet és házról-házra jártak, úgyszólván minden falat átkopogtattak, átvizsgáltak, rengeteg fegyvert és házaáruló iratot találtak. Összesen hetven embert tartóztattak le. Érdekes, hogy egy pénzhamisító-üzemnek is nyomára akadtak, ahol több ezer hamis márkát találtak. Itt négy embert vettek őrizetbe. Berlinben bombagyártó-laboratóriumot fedeztek fel, több kész bombát, bombához szükséges anyagot foglaltak le. A laboratórium a kommunisták egyik házában működött. Huszonnégy letartóztatás történt. Ortelsburgban már halállal fenyegetőznek ismeretlenek. Egy, a szociáldemokrata-pártba belépett volt kommunista levelet kapott, hogy *tízennégy napon belül meghal*. Marienburgban bomba esett be Lehmann pék lakásába, éppen a gyermekszobába, ahol kisgyermek aludt és súlyosan megsebesült. Stettinben a szociáldemokrata Volksbote ellen követtek el merényletet. A merényletek megakadályozására Kelet-Poroszországban akció van folyamatban polgári védőrség megszervezésére, amely a rendőrséget támogatná munkájában. A kormány ma minisztertanácson határozta el, hogy két szükségrende-

letet léptet életbe, az egyik a kiváltságos törvények felállítására, a másik a büntetések megszigorítására vonatkozik. A jövőben a törvénysek nemcsak gyilkosságokat büntethet halállal, hanem merényleteket, robbantásokat, vasúti katasztrófákat, árvíz-előidézéseket is. A két szükségrendeletet még ma este közzéteszik, nem várják be a holnap hazaérkező Hindenburgot, akit telefonon informáltak és így szerezték meg hozzájárulását.

A miniszterium bárkinek ad színházi koncessziót, ha három feltételnek megfelel

A koncessziók utáni tülekedésben elvérzik a magyar színészet — Több erdélyi város már szerződést kötött a kiválasztott színházgatóval —

Bucurestből jelentik: A színházak vezér-felügyelőségétől nyert értesülés szerint a magyar színházak eddig nyert koncesszióját szeptember elsejéig meghosszabbították, viszont szeptember 1-től új játszási engedélyeket adnak ki. A kormány a magyar színházak részére kiadandó koncessziók tekintetében semmiféle korlátozó vagy megszorító intézkedéseket nem kíván életbeléptetni, bárki kaphat játszási engedélyt, ha a következő feltételeknek megfelel:

1. román állampolgárság, 2. erkölcsi és anyagi garancia, 3. szabályszerűen megkötött szerződés a színház művésztárgjaival.

Az erkölcsi garanciát úgy értelmezik, hogy a koncessziót kérő színházgató ne legyen politikai szempontból exponált, vagy büntetendő cselekményekből kifolyólag kifogásolható személy, legyen szakember a színház művészet szempontjából, vagy ha nem szakember, alkalmazzon hozzáértő művészi vezetőt. Szóval színházi koncessziót nem szakértő is kaphat.

Az anyagi garancia a szerződötött színészek és színházi műszaki személyzet szerződésileg megállapított havi fizetésének a fele, a mely a színházak vezér-felügyelősége útján letétbe helyezendő.

A népnevelési miniszterium álláspontja azt a szerencsétlen rendszert eleveníti fel, amelyet a Iorga-kormány valósított meg azzal, hogy préda tárgyává tette az összes erdélyi városokat. Minden pályázó színházi koncessziót kapott és ebben a rettenetes tülekedésben erre a szezonra elvérzett az erdélyi magyar színészet. Joggal lehet feltételezni, hogy ilyen szomorú tapasztalatok után kötelel kell fogni a színházgató-jelölteket. Ugyálszik azonban, a színházgató még mindig csábító erővel bír és máris megindult az érdekelt színházgatók zarándoklása Bucuresti felé, hogy ismét koncessziót szerezzenek az új színházi szezonra.

Több erdélyi város már határozott arról, hogy kinek adja a színházát. Mint ismeretes, Aradon az interimár-bizottság úgy döntött, hogy a jövő szezonra Szendrey Mihállyal köti meg a szerződést, Szatmáron és Nagybányán Szabadkay Józsefnek ítélték oda a színházát.

Hevesi Miklós és dr. Ferenczy Gyula színházgatók, akik a kisebb társulatok igazgatói közül botrány nélkül uszták meg a szezon, most úgy szeretnék kapni az új koncessziót, hogy városonként legyen részletezve, hol szabad játszaniok, nem úgy, mint a mostani szezonban, amelyben teljes fejtelenség uralkodott.

Szabadlábra helyezték

a kéjgyilkossággal vádolt Papp Zoltánt

Az ügyészségen megállapították, hogy a vádak koholtak — Felesége karján hagyta el a fogházat a megvádolt vendéglős

Nagyváradról jelentik: Megdöbbenést és élénk feltűnést keltett nemcsak Nagyváradon, de egész Erdélyben a Papp Zoltán-féle eset, amelyet legutóbbi számunkban részletesen ismertettünk. Mint ismeretes, Papp Zoltáné három rendbeli rablógyilkossággal és két rendbeli kéjgyilkossággal vádolta meg férjét a nagyváradai ügyészség előtt. A férfit azonnal letartóztatták, azonban mára új fordulat állott be a szenzációt keltett ügyben, ugyanis Papp Zoltánt ma szabadlábra helyezték.

Az ügyész tüzetesen kihallgatta előzőleg Papp Zoltánét, aki ma már csak egyrendbeli rablógyilkosság vádját tartotta fenn férje ellen

és elmondotta, hogy a vádat egy magánnyomozó iroda által beszerzett adatokra alapítja. Ezután Hajnalné hallgatták ki az ügyészségen, azt az asszonyt, akinek barátságával Pappné férjét gyarmosította, majd szembesítették a két vetélytársnőt, akik között olyan jelenet játszódott le, amely leleplezte az ügy belső titkát. Kiderült, hogy az egész bűnügyi história a két asszony közötti versengésből származott és a gyilkossági vádak nem egyebek, mint Papp Zoltáné hisztérikus rémálmásai. A főügyész megállapította, hogy a vád minden alapot nélkülöz s elrendelte Papp Zoltán azonnali szabadlábra helyezését. Papp Zoltán felesége karján hagyta el az ügyészség épületét.

HIREK

A bosszu még a siron tul is édes...

Az egyik prágai spiritiszta körben az elmúlt napokban izgalmas jelenet játszódott le, amely kevés híján emberhalállal végződhetett volna. A kör egyik szeanszán az egyik médiumba — így állította a médium — egy római katona szelleme szállott. A Nero császár korabeli harcos dicsekedni kezdett hőstetteivel. Amikor a médium felsorolta ezeket a hőstetteket, transzba esett egy másik jelenlevő spiritiszta is s torkaszakadtából ordítani kezdett, mintha csak heves fájdalom kinozná. Azután váratlanul a „római katoná“-ra vetette magát, aki viszont elsápadt s egész testében reszketni kezdett. A támadó felkiáltott: Te gyilkos, te öltél meg engem! Évszázadok óta kereslek s üldöztél! Most eljött a bosszu órája! Hitemért megkímöztél s aztán megöltél, te alias, fölbérelt gyilkos!

Azzal kezei görcsösen átfogták a „római katona“ nyakát s markolászni kezdték gégejét. Vad küzdelem fejlődött ki közöttük. A két birkózó harapta, fojtogatta, ütötte egymást s csak a szeansz néhány elszántabb résztvevőjének sikerült őket szétválasztani. A két médiumot aztán lecsön-desítették s még mialatt transzban voltak, elmondták, hogy tulajdonképpen miért kaptak hajba. A római katona állítólag Néro császár parancsára meggyilkolta több más kereszténnyel együtt ezt az embert is. De az áldozat szelleme századokom keresztül üldözte gyilkosa szellemét s a véletlen csodálatos rendezése folytán éppen akkor szállt egy másik médium testébe, amikor a hóhéra szelleme egy ugyanott tartózkodó médiumba költözött. A szeansz résztvevői aztán kibékítették a „gyilkos“-t és „áldozatá“-t. Így beszéltek el ezt a prágai spiritiszták s mindennemű felelősség őket terheli.

— **IDŐPROGNÓZIS.** Továbbra is borult idő várható, helyenként esővel és lényegtelen hőváltozással.

CENTRAL MOZGÓ: Öfensége a mosónő.

Németül beszélő énekes bohózat. HANSI NIESE, ELSE ELSTER, FRED DÜDERLEIN.

SELECT MOZGÓ: Az a huncut Ámor.

Kacagató sportvígjáték. ANITA PAGE, WILLIAM HAINES.

Előadások fél 8 és 10 órakor.

Volt Ön legutóbb Pesten? Hát Bécsben vagy Berlinben? Ha nem, kérdezze meg ismerőseit, hogy milyen sikere volt a „Viharos mult“ című németül beszélő énekes vígjátéknak, melynek köz szerepelt Camilla Horn és Siegfried Arno játszóik.

— A megye adja ki Gergely püspök kintüntetett művét. Aradmegye interimár-bizottsága határozatlanlag kimondotta, hogy Comsa Gergely dr. aradi megyéspüspöknek azt a munkáját, amelyet „Tímeretül Roman“ címen a Királyi Akadémia is kintüntetésben részesített, megfélelő támogatásban részesítve, a megye nyomdájában fogja kinyomtatni.

— Moga Romulus dr. rendőr-kvesztor szabadságon. Moga Romulus dr. aradi rendőr-kvesztor ma megkezdte nyári szabadságát, amely egy hónapig tart. Távolléte alatt Giurgiu Romulus rendőrigazgató helyettesíti.

— Kormányváltás van Franciaországban. Párisból jelentik: Politikai körök értesülése szerint a baloldali kartell új életre éledt és a kormányváltás ismét aktuális. Az új kormány szociál-radikális színezetű lenne.

— Lemondott a kínai kormány. Sanghaiból jelentik: A kínai kormány eddig ismeretlen ok következtében benyújtotta lemondását.

— Zsoldos hadsereget toboroz Bolívia és Paraguay. Londonból jelentik: A Daily Telegraph jelentése szerint Bolívia 50, Paraguay pedig 30 fontért önkénteseket toboroz a kitört háború miatt. Az önkéntesek zsoldos minőségben lépnek be az államok hadseregébe, heti négy font béren kívül elsőosztályú utazási jegyet is kapnának. Az angol fascista párt, amelynek tagjai hadviselt munkanélküliekből áll, felajánlotta szolgálatait a bolíviai kormánynak. A párt enőke kijelentette, hogy könnyűszerrel képes tízezer embert a bolíviai kormány rendelkezésére állítani.

KÖLCSONÖKET

Házaknak eladását és vételét, közvetíti legelőnyösebben:

„OMNIA“ Ingatlanforgalmi iroda, Bul. Regina Maria 24. (Andrássy-tér) Daciával szemben. Telefon: 132.

— **Betiltották a szerencsejátékokat több régi fürdőtelepen.** Bucurestiből jelentik: A belügyminisztérium átiratot intézett az egészségügyi minisztériumhoz, amelyben több fürdőhelyen betiltja a szerencsejátékokat. Ez a rendelet különösen a régi királyság fürdőhelyeire vonatkozik.

— **Esküvő.** Dr. Simay Margit, Simay Aladár fürdőtulajdonos leánya, tegnap tartotta esküvőjét dr. Kramár Jenő egyetemi tanárral, a szegedi gyermekklinika igazgatójával.

— **Inzultálta feleségét egy munkás, mert nem engedte be lakásába.** Milincovici Milán kádastelepi munkást ma súlyos testi sértés miatt előállították a rendőrségre. Milincovici ugyanis hosszabb idő óta különváltan él feleségétől. Két gyermeke azonban feleségénél lakik. A férfi meg akarta látogatni gyermekeit, azonban amikor felesége lakásába be akart lépni, akkor ebben egy felesége, született Bona Márta, mint annak egyik ismerőse, Halász Imréné, megakadályozta. Milincovici ekkor mind a két asszonyt tetőleg inzultálta, sőt az egyikhez egy hatalmas téglát is vágott. Mindkettőt orvosi kitételeket vétettek fel sérüléseikről. A látélet szerint a sérülések 30 napon belül gyógyulnak és így súlyos testi sértésnek minősítendő. Az ügyben a rendőrség bevezette a vizsgálatot és az ügy aktáit egyben áttette az ügyészséghez.

— **Értékes ékszereket találtak egy cigánykaravánál.** Az aradi csendőrség ma előállított öt cigányt, akiknél különböző ékszereket találtak. A csendőrségnek az a véleménye, hogy a cigányok ezeket az ékszereket lopták és ezért a való tényállás felderítése végett, kérte a rendőrséget, hogy kapcsolódjon bele a nyomozásba. A cigányok ezzel szemben azt állítják, hogy az ékszereket az ócskapiacra vették. A rendőrség egyébként az öt cigánynál a következő ékszereket találta: egy ezüst duplafedelű óra, női arany karóra, amelyen a következő felirat látható: „Babi 1924. XII. hó 2.“, két pár függő, az egyikben apró gyöngyök vannak, a másikban pedig egy fekete kő, egy alban ezüst karcsatt, ezüst- és arany nyaklánc. A rendőrség felhívást intéz mindazokhoz, akikről hasonló értékek eltűntek, hogy jelenkezzenek a kvesztúrán.

— **Szendrey Mihály a színházi iroda átadását kérte a várostól.** Érdekes beadvánnyal fordult Aradváros vezetőségéhez Szendrey Mihály színházigazgató, aki, mint ismeretes, a jövő színházi évadban újra meg akarja kezdeni előadásait Aradon. Szendrey arra kérte Aradváros vezetőségét, hogy határozatlanlag kötelezzék Janovics Jenő dr. színházigazgatót a téli színház épületében lévő irodahelyiségek átadására, melyekre neki a szervezési tárgyalások miatt máris szüksége van, viszont Janovics dr. társulata amúgy is a Nyári Színház épületében tartja előadásait. Igen yalószínű, hogy a városvezetés minden további nélkül Szendrey kérésének eleget fog tenni, hiszen semmi ok sincsen rá, hogy bárki is meggátolni igyekezzék a magyar színházigazgató évad-előkészítő munkáját.

— **Vannak még üzletek.** A közeljövőben az összes romániai városok ismertetéséről egy almanach jelenik meg, amelyet Bucurestiben adnak ki. A vállalkozó társaság részéről felhívás érkezett Aradvárosához is, hogy a város ismertetéséről szóló leírást küldjék el Bucurestibe. Egyben az árat is megjelölték, amely oldalanként 6 ezer lej. A város vezetősége az ajánlatot visszautasította.

— **A rendőrség felhívása.** Az aradi rendőrség felhívja Szombati János 1929. évi hadkötelest, hogy saját érdekében, a kvesztúra 8-as számú szobájában jelentkezzen.

A vádtanács is letartóztatta az aradi Munkásbiztosító sikkasztó tisztviselőjét

A gyilkos asszony kérelme a táblához

Az aradi törvényszék vádtanácsa, — mint az Aradi Közlöny megírta, — letartóztatásba helyezte Rostás Sándort, az aradi Munkásbiztosító Pénztár tisztviselőjét. A tisztviselő ellen az a vád merült fel, hogy a beszedett nyugdíjpénztári illetékeket nem szolgáltatta be, hanem saját céljaira használta fel. Mivel a vizsgálóbíró a kihallgatás után Rostás szabadlábra helyezése mellett döntött, a letartóztatás ügyével ma ismét foglalkozott az aradi törvényszék vádtanácsa, amely helyt adott az ügyészség felfolyamodásának a vizsgálóbírói döntés ellen és megerősítette Rostás előzetes letartóztatását.

A törvényszék vádtanácsa letartóztatásba helyezte Klug Mária schöndorfi sváb asszonyt is, aki tegnapelőtt kapával agyonütötte egyik rokonát. A vádtanácsi döntés ellen az asszony felfolyamodást jelentett be a temesvári táblához és felfolyamodásában azzal érvelt, hogy tettét jogos önvédelemből követte el.

— **Súlyosan megsebesítették a dísznök öltisztogatás közben.** Súlyos következményekkel járó kalandban volt része Stana Gavriła kisindiai lakosnak, akit a községi előjáróság azzal bizott meg, hogy a községi erdőben a dísznöcsorda őlját tisztogassa ki. Stana Gavriła éppen munkájához fogott, amidőn több kan reátámadt és felfogotva nadrágját, lábászárát súlyosan össze-vissza roncolták agyaraikkal. A súlyosan sebesült embernek még annyi ereje volt, hogy a megvadult állatok elől biztonságba helyezze magát, aztán a vérvesztéségtől összeesett. Így találtak rá a kisindiai erdőkerülők, akik a faluba szállították, ahol orvosi segélyben részesült.

— **Csikóversenyek a váralléban.** Néhány évtizeddel ezelőtt el sem lehetett képzelni népmulatságot lovasfelvonulás és mutatványok nélkül. Az augusztus 14-iki magyar népiünnepély rendezősége elhatározta, hogy a közönség szórakoztatására, a régi csikóversenyek mintájára, tréfas versenyeket rendez dilettáns lovasok között. A csikóversenyekre úgy Aradról, mint a vidékről eddig több, mint 20 lovas jelentkezett. A magyar népiünnepély ezenkívül még sok érdekes és szórakoztató látványossággal szolgál. Lesz gyermekszépségverseny, cigányzene-verseny, autó- és motorkerékpár felvonulás, kerékpár lassusági verseny, ökörsülés és még sok mulattató szórakozás. A versenyek érdekes díjait a közeli napokban kiállítják egyik főtéri üzlet kirakatában. Benevezéseket a rendezőség Strada Romanului (Zrinyi-ucca) 8. szám alatti irodájában elfogad.

— **Azt nézze meg, mit csinál Tutain Párisban!** A Színházi Élet kiküldte fotóriporterét Párisba, hogy ott ellenőrizze, hogy Roland Tutain, aki Pesten hangos botrányai miatt a rendőrségre került, odahaza is olyan fenegyerek-e, mint itt volt? A fotóriporter képekkel bizonyítja, hogy Tutain Párisban még különös dolgokat csinál. Incze Sándor hetilapja új számban bemutatja a jövő szezont valamennyi új színésznőjét, közli Jules Romain cikkét Budapestről. Rengeteg érdekes cikk, novella, gyönyörű mélynyomású képek, háromfelvonásos szindarab, kotta, kézimunka-iv és teljes Gyermekujás egészíti ki a Színházi Élet új számát, amelynek ára 40 lej, negyedévi előfizetési díj 450 lej. Kiadóhivatal: Budapest, VI., Aradi-u. 8.

SPORT KÖZLÖNY

Aradon rendezik az eddigi tervek szerint a Keletmagyarország és Erdély közötti atlétikai viadalt

Öfelsége elfogadta az első román-magyar hölgyek közötti atlétikai verseny védnökségét -- A Szófia és Bucuresti közötti atlétikai verseny győztese Bucuresti válogatottja lett

A román és magyar atlétikai szövetség a barátsági megállapodáson túl megegyeztek abban, hogy augusztus 24-én, vagy szeptember 4-én Aradon, vagy Temesvároán, megrendezik az Erdély és Keletmagyarország közötti atlétikai viadalt. Az Aradon székelő Atlétikai Ligának minden igyekezetével azon kell lennie, hogy ezt a nagyjelentőségű versenyt Aradon bonyolítsák le, mert ezt a viadalt bizonyos nagy számban keresnék fel az atlétika régi hívei is.

Augusztus 14-én Brassóban kerül lebonyolításra Románia és Magyarország közötti első női atlétikai bajnokság, amelyre mind a két részről nagyban készülődnek a versenyzők. A verseny fővédnökségét Öfelsége Károly király vállalta és megjelenik azon Mihály trónörökös is. A versenyzőket kiválogatták és úgy a román, mint a magyar részről, a legjobbakkal veszik fel a küzdelmet. Emeli a verseny értékét az is, hogy a román atléták elért eredményei beszámítónak a bajnokságba.

Ujabb rekordok a marosvásárhelyi uszóversenyen

Marosvásárhelyről jelentik: A kolozsvári verseny után az MTK Marosvásárhelyt az MSE rendezésében megtartott nemzetközi uszóversenyen mutatta be képességeit. Szép közönség előtt, hideg időben folyt le a verseny, amely több rekordot eredményezett. Ezek közül Ziegler 200 m-es rekordja a legértékesebb. Részletes eredmények: 200 m nemzetközi: 1. Ziegler U 2 p. 43.8 mp. orsz. rekord. 2. Szabó MTK 3. Kun MSE, 400 m ifj.: 1. Daróczy MSE 6 p. 56 mp. 2. Régeni MSE. 3. Dózsa KAC. 200 m mell., nemz. 1. Hazai MTK 3 p. 18 mp. 2. Wagner MSE. 3. Bori MTK. 400 m nemz.: 1. Rajky MTK 5 p. 47.2 mp. 2. Ziegler U 6 p. 04 mp. 3. Vancea U. 50 m női: 1. Izsák Lili MSE 37.9 mp. orsz. rek. 2. Wellmann Frida MSE. 3. Wellmann Erna MSE. 100 m női mell.: 1. Wellmann Frida MSE 1 p. 44 mp. 2. Radó M. 3. Wellmann E. 100 m női hát: 1. Wellmann MSE 1 p. 47 mp. 100 m nemz. hcp: 1. Brandy MTK 1 p. 05.6 mp. előnyt adó. 2. Daróczy MSE 1 p. 08 mp. (10 mp. előny.) 100 m hát, nemz. 1. Hódy MTK 1 p. 25 mp. 2. Schllf MSE 1 p. 28 mp. orsz. rek. 100 m ifj.: 1. Daróczy MSE 1 p. 18.4 mp. 2. Dózsa KAC 1 p. 20 mp. 3x100 m vegyes staféta: 1. MTK (Hazai, Hódy, Brandy) 4 p. 04 mp. 4x50 m staféta: 1 MTK 2 perc. Müugrás: Nagy Károly, az MTK jeles ugrója szebbnél-szebb bemutató ugrásokat végzett, nagy tetszés mellett.

Vízipóló: MTK—MSE 18:1 (9:0). Az MTK nagy fölénytel győz és különösen a második félidőben iskolajátékot mutat be. A gólokon Rajki, Hódy, Brandy és Hazai osztozkodtak testvériesen.

O Rövid külföldi sporthírek. Az Attila lengyel turája során Lublinban 16:0-ra győzött. A Bocskai holland turára indul, amely 8 mérkőzésből áll. — A Droguisták jelentkeztek a PLASZ-nál, hogy részt akarnak venni a II. profiliga küzdelmeiben. — (Fóthy, Potya és Platko lesújtóan nyilatkoztak a magyar futballviszonyokról, a hiba főokát mindketten a nehézkes adminisztrációban látják. — Hires megvált a Hungáriától és a zürichi Young Fellows-hoz szerződik.

Közepes eredménnyel végződött a fővárosban megrendezett Bucuresti—Szófia atlétikai mérkőzés, melyet Bucuresti fölényesen nyert meg, 69:47 arányban. Az ügyességi számok eredményei gyengék. 100 méter: 1. Beju (B) 11 másodperc, 2. Mazilu (B) 11.4 másodperc. 400 méter: 1. Racsejff (Sz.) 52.2 mp., 2. Popovicu (B) 53 mp. 1500 méter: 1. Velcoviciu (B) 4 perc 18 mp., 2. Pejef (Sz.) 4x100 méter: 1. Bucuresti 45.8 másodperc, 2. Szófia 4 méterrel. Magasugrás: 1. Vogel (B) 162 cm., 2. Boró (B) 162 cm. Távolugrás: 1. Poienariu (B) 619 cm., 2. Tudor Ioan (B) 619 cm. Rudugrás: 1. Dojcsseff (Sz) 330 cm., 2. Biró (B) 321 cm. Hármassugrás: 1. Dojcsseff (Sz) 12 m. 22 cm., 2. König (B) 11 m. 73 cm. Súlydobás: 1. Bucius (B) 13 méter 35 cm. 2. Dusko (Sz) 12 m. 16 cm. Diszkoszvetés: 1. Dancseff (Sz) 30 méter, 2. Macavel (B) 28 m. 20 cm. Gerelyvetés: 1. Ciopariu (B) 44 méter 60 cm., 2. Negutiu (B) 44 m. 10 cm. Pontverseny: Bucuresti 69 pont, Szófia 47 pont.

Hatvenöt százalékos vasúti jegykedvezmény a Nemzeti bajnokság résztvevői részére

Bucurestiből jelentik: A futballszövetség titkársága nagyfontosságú kedvezmény megszerzése iránt tett lépéseket az illetékes hatóságoknál. Cezar Marcuta mérnök, a CFR igazgatóságának tagja, aki a Bucuresti-i CFR Sportegylet egyik lelkes vezetője is, vállalta magára, hogy teljes mértékben támogatni fogja a központi titkárság kérvényét, amely a Nemzeti Bajnokságban résztvevő 16 csapat részére 75 százalékos utazási kedvezményt kér. Ha az akció tényleg eredménnyel járna, úgy a Divisia Nationala mérkőzése számára máris biztosítva volna a siker. A kedvezményt azután később könnyebb lesz kiterjeszteni az összes futballcsapatokra is. Az autóbussz konkurrenciájával küzdő államvasut, még ilyen nagyarányú kedvezmény mellett is, jobban fog járni, mintha az összes csapatok autóbusszon utaznának egymáshoz.

A Ripensia, a TMTE és a resicai UDR nem vesznek részt a nemzeti ligabajnokságban

Súlyos deficitől félnek a temesvári egyesületek. Visszatérés a kerületi rendszerhez

Temesvárról jelentik: A Ripensia, a TMTE és a resicai UDR már korábban kifogásolták a nemzeti ligabajnokság anyagi feltételeit, melyeket magukra nézve igazságtalanoknak tartottak és amelyek biztos deficitet jelentenek rájuk nézve. Ennek megváltoztatását azonban mindeztideig nem tudták keresztülvinni és ezért a két temesvári egyesület úgy határozott, hogy nem vesznek részt a ligabajnokságban, hanem a kerületi bajnokságra neveznek be.

A belépőjegyek alapárán felül kell beszélni a szövetségi és repülőbélyeg illetekeket. A bruttó bevételekből vonják le az 5 százalékos állami adót, a liga és alkerületi illetekeket (maximálisan 5 százalékos), a vendégcsapat részére megállapított összeget, azonkívül 5000 leit mint rendezési költ-

Az aradi versenyzők a dévai tenniszversenyen

A Dévai Tennisz Club 12-én nagyszabású tenniszversenyt rendez, amelyen Arad legjobb versenyzői vesznek részt. Az AKE részéről Somogyi Klári, Kradigati Baba, a fiatal tehetség, Kendeffy gróf. Schwartz, Vámos és Pataky lesznek jelen, míg Hackernem, Piso Baba, Rosenberger Lenke, Tanczos, Weiminger dr., Bánhidly és Botis dr. a Hellast képviselik.

Itt írjuk meg, hogy az AKE háziversenyének két befejezetlen számát, az I. és II. osztályu vegyepáros döntőjét szerdán látszák le. Az I. osztályban izgalmas küzdelem lesz, mert az elsőségért Aszlán Baba, Gitta, Somogyi Klári, Wechsler pár küzd. A díjkiosztás bankett keretében szerdán este 10 órakor lesz a Dácia kávéteremben.

Az AMTE Craiovában fog vendégszerepelni

Arad kiváló munkasegyüttése szombaton és vasárnap Craiovában fog vendégszerepelni, ahol a Generala pályaaavató ünnepségén vesz részt. Az AMTE elsőnap ellenfele a PTT lesz, míg másnap a rendező egyesülettel méri össze az erejét. — Visszafelé a piros-feketék kiszállnak Petrozsényban, ahol a Jiul AC-al veszik fel a küzdelmet.

Három hónapi felfüggesztéssel büntették és 75.000 lej megfizetésre kötelezték Motu Spakowot

Bucurestiből jelentik: Románia profi exbajnoka ez év tavaszán Bécsbe több mérkőzésre kötelezte magát, amelyre előleget is vett fel. Kötelezettségének azonban nem tett eleget, hanem Marseillesbe utazott, ahonnan Amerikába akart hazajönni. A bécsi menedzser feljelentésére a párizsi román követség megakadályozta Spakowot szándéka keresztülvitelében és hazaszállította, hogy számoljon zavaros ügyeiről. A box-szövetség vizsgálata büntösnek állapította meg a kiváló ökölvívót, akit szeptember 22-ig felfüggesztett versenyzési jogától, azonkívül kötelezte, hogy 75.000 leit fizessen ki különböző kártérítések címén.

O A Ripensia téli turát készíti elő Afrikába. Az eddigiek szerint a csapat Tuniszban, Marokkóban és Algirban hat meccset fog játszani.

O A borosjenői Viktoria sikere. A borosjenői Viktoria vasárnap nagyobb feladat megoldására vállalkozott és ezt teljes sikerrel hajtotta végre. Borosjenő vendége a váradi Törekvés erős kombináltja volt, amellyel 2:2-re játszott a tudásban megizmosodott Viktoria. Félidőben még a borosjenőiek vezettek 2:0-ra, de a Törekvésnek szerencsével sikerült kiegyenlíteni. Góllövők: Caba (2), illetve Grob és Fábán. A mérkőzést nagyszerűen vezette Karlik bíró.

O Futballmérkőzés Buttyinban. A gurahonci Unirea Buttyinban, Sebes, Buttyin és Menyháza kombináltja ellen vette fel a küzdelmet. A mérkőzés mindvégig szép volt és végeredményben 2:2 arányban zárult.

Arad legszebb gyermekét szakértő zsüri választja meg a vasárnapi népünnepélyen

OLIMPIÁSZ

Botrány az Olimpiászon!

Inzultáltak Komját és a segítségére siető Donáthot — Még mindig tart az izgalom Bárány óvásának elutasítása miatt — Nánásy kiesett a 400 méteres gyorsuszás előfutájában — Madison rekorddal győzött a 100 méteres hölgyszás küzdelmében — Örömmámor a losangelesi magyar táborban Pelle olimpiai bajnoksága után — Tizenhét gólt dobtak a magyar vízipólók a japánoknak

A magyar tornászok a csapatbajnokságban a második helyen állanak

Los-Angelesben az olimpiai stadion főarénájára ma felvonták a magyar trikolt. Az olimpiász immár kilenc napja folyik, a magyar remények már szertefoszlottak és ebben az elcsüggedt hangulatban szinte üdítően hatott az első los-angelesi olimpiai győzelem. Pelle István, ez a kivételes képességű tornászbajnok 1927. május 22-én tünt fel a BBTE-pályán rendezett tornász-bajnokságon. Az akkor még egészen fiatal fiú váratlan győzelmet aratott és ezzel a győzelmével egyszerre az első közé küzdött fel magát. Pelle István lankadatlan buzgalommal képezte tovább magát s Kmetykó tanár keze alatt nagy tudása csiszolódt és a nemzetközi versenyek hatása alatt nagy rutinja is szert tett. A világbajnok érettségje után a jogra iratkozott, de anyagi hiányában tanulmányait nem tudta befejezni és kénytelen volt elhelyezkedés után nézni, azonban nem tudott álláshoz jutni, úgy hogy az utóbbi hónapokban már valósággal nyomorgott és azzal a gondolattal foglalkozott, hogy sporttudását fogja hasznosítani, de az utolsó pillanatokban sikerült egy 100 pengővel dotált álláshoz jutnia, így megmentették amatőrségét, amely Magyarországnak olimpiai bajnokságot jelentett.

ÖRÖMMÁMORBAN A MAGYAR OLIMPIKONOK

Huszonöt résztvevő között harcolta ki első helyét Pelle István. A magyar bajnoknak nagyon nehéz dolga volt a nemzetközi konkurenciában, de nagyszerű gyakorlatait állandó taps kísérte. Pelle különösen a félkaru kézilással frappírozta a zsűrit. Ez a gyakorlat egyike a legnehezebbeknek, amit Pellén kívül alig tud valaki megcsinálni. Gyakorlatában mellő a szabadmérleg és szaltók sorozata állott s ezeket a nehéz mutatványokat valósággal artista-bravúrral oldotta meg. Pelle István győzelme óriási lelkesedést keltett a losangelesi magyar táborban és a versenyzőket az ünneplés jó eredmények kivívására buzdítja, így a magyarok vezetősége reméli, hogy a vívók, vízipólók és a boxolók jó eredménnyel fognak végezni. A győzteseknek kijáró ünneplés ma délután játszódott le a stadionban, ahol Pellét a disztribütre vezették, majd felvonták a magyar zászlót a főarénára és a tizezernyi közönség állva hallgatta végig a magyar Himnuszt.

ISMÉT REMEKELT A MAGYAR VÍZIPÓLÓ-CSAPAT

A magyar vízipóló-csapat a németek felletti döntő jellegű mérkőzés után a japánokkal vette fel a küzdelmet. Komját biztos volt a csapat győzelmében, mert a tornát megelőző tréningmérkőzéseken a magyarok már két ízben is fölényesen győztek. A magyar csapatban szóhozjutottak az összes tartalékok is, de így is 18:0-ra győzött a magyar együttes. A csapat a következőképpen állott fel: Barta—Ivány, Sárkány—Halasy—Vértessy, Németh, Keserű I. Már a 40-ik másodpercben Németh belövi a vezető-gólt, majd Halasy eredményes. Németh, Ismét Halasy, Németh, Vértessy, újra Vértessy és Németh dobnak még gólt az I. félidőben. Szünet után egyre tart a magyar os-

trom, most 8 újabb gól terheli a japánok kapuját, amelyek közül Németh ötöt, Halasy háromat szerzett.

BINNER ÉS DRIGNY BÁRÁNY ELLEN

Mint jelentettük, a magyarok megóvták Bárány versenyt, de a felebbezést a bizottság nem adta meg. Bárány kiesése miatt még mindig zajlanak a kedélyek és a magyar expedíció elkeseredetten tárgyalja az óvás elutasításának körülményét. Báránynak először többsége volt, de ekkor akcióba lépett Binner és annyira agítált Bárány ellen, hogy a japán zsűritag, Abe az óvás ellen szavazott, így 3:3-ra állott a szavazatárány, a zsűri elnökének, Drigny-nek kellett döntenie és Drigny az óvás elvetését javasolta. Bárányt annyira elkeserítette a veresége és a vereség utáni huza-voná, hogy testsúlyából öt fontot leadott, ami mindenestre kondíciójának rovására megy, pedig a négyszer 100 méteres uszóstaffétában a magyar csapatnak Báránynak nagy szüksége van.

ÓRIÁSI BOTRÁNY EGY VÍZIPÓLÓ-MÉRKŐZÉSEN

Viharos botrány volt a Németország—Brazília mérkőzésen, amelyen Komjáti Béla bíraskodott. Kiderült, hogy a brazil csapatnak sejtelve sincs a vízipólóról. Nagy tudásbeli hátrányát azzal akarta behozni, hogy vad erőszakosságokkal igyekezett meggátolni a németek eredményes játékát. A félidő 6:1, a végeredmény 7:3 volt a német csapat javára. Komjátinak minden erélyét latba kellett vetnie, hogy a tetlegességeket megtorolja és a mérkőzés rendjét megóvja. Természetesen minduntalan igénybe kellett vennie a legszigorúbb büntetést és ki kellett állítania egyik-másik brazil játékosát.

Mikor a meccsnek vége volt, a brazilai játékosok és nézők kórusban kezdték szidalmazni Komjátit.

— Pfüj. Vagabund! — kiáltozták feléje.

Komjáti ezzel mit sem törődve, haladt a zsűri felé, amikor az egyik brazilai játékos, Saliture hevesen hadonászva közeledett feléje. Komjáti megállt, mert azt hitte, hogy a játékos mond valamit, de ebben a pillanatban Salitura felemelte karját és meg akarta ütni Komjátit. Általános verekedés következett erre. Komjáti közelében volt Kiss Ernő, a magyar uszócsapat masszőrje, aki Komjáti elé ugrott és megvédte őt. Elhárította az ütést, azután torkonragadta Salituret és olyan erővel ütötte arcul, hogy a brazilai játékos öt méterre esett.

Salitura feltápáskodott és ordítva rohant Komjáti és Kiss felé. Egy másik brazilai játékos, De Silva sietett társának segítségére. Ekkor azonban már a magyar pólójátékosok is észrevették, hogy vezériük veszélyben forog és

Magyarország második a torna műszabadversenyében

A magyar tornászoknak érdemes volt kiemenniük a X-ik olimpiászra. Pelle olimpiai bajnokságot szerzett, a csapat pedig a műszabadversenyen a második hely birtokosa lett és ezzel az eredménnyel valóban értékes pontokat

segítségére siettek, odarohantak a magyar vezetők, a rendezőség pedig rendőrségért telefonált.

Néhány perc alatt 23 rendőr érkezett, hogy felszabadítsa a brazilai játékosok és nézők ostromló gyűrűjében védekező magyar tábort. A rendőrök nem sokat teketóriáztak, előkapták gummibotjukat és az első rendőr tévedésből fejbeütötte dr Donáth Leót, a nemzetközi uszószövetség magyar főtitkárát, aki a két tábor között angol és olasz tudományát használva, igyekezett lecsillapítani a kedélyeket.

A következő pillanatban ez a rendőr nekirepült az uszoda falának, a tribünről pedig vésses ordítás hangzott:

— Gazemberek!

Ez a hang a vívóversenyekről volt ismerős. Petschauer Attila kiáltozott így, nagy rohammal leszárgulodott a tribünről, átvette magát a korlátot és nekitámadt a Donáthot bántalmazó rendőrnek.

Szerencsére néhány magyar vezető még idejében lefogta Petschauer-t és ártalmatlanná tette, úgy, hogy Petschauer egyelőre nem került összeütközésbe az amerikai rendőrséggel.

KOMJÁDI TELJES ELÉGTELT KAP

A rendőrség végül is felismerte a helyzetet és nem a megtámadottakat, hanem a mérénylőket vette „kezelés” alá, megtisztította tőlük az uszodát.

A botrány ezzel azonban nem ért véget, mert az uszóversenyek zsűrije előtt folytatása lett. Brazília-megóvja a Németország ellen elvesztett meccset, azon a címen, hogy a mérkőzést vezető Komjáti Béla — profi. Ezt a neveltséges vádat természetesen elutasították, hiszen a magyar vízipólócsapat vezetőjéről az egész világon tudják, hogy milyen áldozatokat hozott már az uszósportért.

A botrány lezajlása után a zsűri azonnal tárgyalás alá vette a lefolyt eseményeket és a brazilai csapatot végleg kizárta az uszó olimpiászról, ezenkívül a botrány okozóit, akik így, még mint nézők sem vehetnek részt.

KÁNÁSY MÁR A SELEJTEZŐBEN KIESETT.

A 400 méteres gyorsuszásban magyar részről Kánásy állott starthoz. A magyar uszó próbálkozását nem kísérte szerencse, mert a harmadik előfutamban 5:40.8 mp. idővel a negyedik helyen végzett és így végleg kiesett. Az öt előfutamban elért eredmények a következők: Yokoyama 4:53.2 mp., Tavis 4:53.3 mp., Cihula 4:53.3 mp., Crabbe 4:59.8 mp., Charlton 4:59.8 mp., Ryan 5:00.1 mp., Sugimofu 5:00.2 mp., Oyokata 5:06.3 mp., Kostoli 5:06.5 mp., Perentin 5:09.1 mp., Spence 5:10 mp. A felsoroltak három japán, két amerikai, két olasz, két ausztráliai, egy francia és egy kanadai jutottak tovább.

REKORD 100 MÉTEREN A HÖLGYEKNÉL.

A 100 méteres hölgyszás világbajnokságát az amerikai csoda uszó Helén Madison biztos fölényrel, olimpiai rekordot uszva nyerte. A második helyet a 16 éves holland Den Ouden foglalta el. A helyezettek idői azt bizonyítják, hogy a magyar bajnoknő, Lenkey Magda legjobb idejével értékes pontot szerezhett volna. Eredmények: 1. Madison (USA) 1:06.8 mp., 2. Den Ouden (Hollandia) 1:07.8 mp., 3. Garatti (USA) 1:08.2 mp., 4. MacKin (USA) 1:09.3 mp., 5. Bult (Ausztrália) 1:09.9 mp., 6. Mackail (Délafrika) 1:11 mp.

szerzett Magyarországnak. Az első helyen minimális pontdifferenciával az USA csapata vezet. Az USA eddig 103 pontot szerzett, míg a magyarok 101 pontot tudtak összeszedni. Harmadik Olaszország 99.4 ponttal, ötödik Finnország 99.2 ponttal és végül Japán 86.3 ponttal.

Foghuzás 50 lei, Fogtömés 50 lejtől

Fogkoronák 22 krt. aranyból
300 lejtől, Műfogak 60 lejtől.
Randok korona 90 lejtől

Jacobi Gyula vizsg. fogász
Str. Bucur I. (Eötvös-u.)

EPÉEBEN KIESETT BENKŐ

Benkő Tibor az elődöntőkben aratott nagy-szerű párbajtőr győzelmei meglepetés erejével hatottak. Hármasszoros győzelmére senki se számított, a pentatlon fáradtsága nem látszott rajta, mint Petneházy Imrén, aki mindjárt kiesett. A kö-zépdöntőben azonban ő is elkészült erejével és kétméteres veresége folytán a párbajtőr-küzdelem magyar versenyző nélkül maradt.

ÖTVENHÁROM PONTJA VAN MAGYAR-ORSZÁGNAK

A pontversenyben Magyarország Pelle és a tornászcsapat pontjaival erősen feljavult, de még mindig a tizedik helyet őrzi, mert a Ma-gyarszágot megelőző Kanadának 57 pontja van és így nehéz az előbbrejutás. Nemhivatalos jelentés szerint az eddigi eredmények figye-lembevételével a pontverseny a következő: 1. USA 432. 2. Olaszország 151. 3. Franciaország 149. 4. Finnország 120. 5. Svédország 119. 6. Németország 108.5. 7. Anglia 85. 8. Japán 58. 9. Kanada 57.

tizedik: Magyarország, 53 szerzett ponttal, amelyből Donogán kettőt, Madarász egyet, Zombori ötöt, Kárpáthy ötöt, Tunyoghy né-gyet, Manno Miltiades ötöt, Bogen Erna né-gyet, Pelle István kétszer tízet, Péter kettőt és a tornászcsapat ötöt szerzett. A további helye-zések: 11. Ausztria 36. 12. Hollandia 31. 13. Lengyelország 25. 14. Csehszlovákia 24. 15—16. Irország és Dánia 23. 17. Ausztrália 16. 18. Argentína 14. 19. Délafrika 13. 20. Belgium 7. 21. Újzéland 6. 22—23. Lettország és Svájc 5. 24. Fülöp-szigetek 4 és az utolsó Brazília egy ponttal.

A LEGÚJABB OLIMPIAI HIREK

Pelle István második világbajnokságát szerezte meg Los-Angelesben

Pelle István második világbajnokságát szerezte ma Los Angelesben, Péter ötödik magyar ver-senyző pontszáma világrekord.

Az erdélyi származású Pelle István a tegnapi világbajnoksága után újra diadalra vitte a ma-gyar színeket. Pelle a nyugtón káprázatos mutatvá-nyokat végzett, úgyhogy a zsűri tagjai 58.3 pont-tal jelentették ki győztesnek, ez maximális pont-szám, egyben új világrekord is a nyugtón. A 2-ik helyen az olasz Nerri végzett 57.8 ponttal. Har-madik az olasz Giulmetti 57.40 ponttal. 4. az olasz Lettora, míg ötödik a magyar Péter Miklós. Pelle és Péter szerzett pontjaival Magyarországnak 53 pontszáma, eszerint javítottuk lapunk más helyén a pontbajnokság listáját.

Kubinyi, a bantamsúlyu magyar boxoló orvos: a nyom miatt nem indulhat a versenyen

A magyar olimpikonokat sorra üldözi a balszerencse. Most legújabbán los-angelesi je-lenés szerint Kubinyi Frigyes a bantam-súlyu magyar bokszoló-bajnok külső túljáratában fájdalmas gerinces kelevény képződött, melyet az orvos felvágott. A mai mázslások során, az orvosi vizsgálat alkalmával Kubinyit az or-vos még saját felelősségére sem engedte in-dulni. Hiába volt a versenyző minden tiltako-zása. A magyar ökölvívó elkésérésében sirva fakadt.

AZ OLIMPIÁSZ HOLNAPI PROGRAMMJA.

Augusztus 10., szerda.

Evezés.
Torna.
Lovaglás.
Kardcsapat elbmerkőzések (Magyarország.)
Ökölvívás.
Műugrás hölgyeknek.
100 m. hátuszás előfutamok.
4×100 m. uszóstaféta hölgyeknek.
Vízipóló.
Vitorlázás
400 m. gyorsuszás döntő.
100 m. hátuszás hölgyeknek. középfutamok.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Megszűnt a borosjenői Mundus fabutorgyár

Közel hetven évvel ezelőtt alapították a gyárat -- Ezer családnak biztosított megélhetést -- A gépeket leszerelték és Karánsebesre szállították át

A megszűnés oka: a rossz gazdasági viszonyok

Borosjenőről jelentik: Aradmegye gazda-sági élete ismét egy hatalmas, munkát és ke-nyeret, foglalkozást adó üzemmel lett szegé-nyebb: a borosjenői Mundus hajlított fabutor-gyár beszüntette működését. Manapság, amikor a válságos évek során amugyis már annyira megritkult az egykor hatalmas, száz és száz munkást, tisztviselőt foglalkoztató vállalatok száma, hatványozott jelentőséggel bír és foko-zottan nagyobb veszteséget jelent egy újabb üzembeszűntetés.

A borosjenői hajlított fabutorgyárral azok-nak az aradmegyei vállalatoknak egyike dőlt ki a gazdasági élet sorcsapatából, amely hosz-szu évtizedeken keresztül folytatta működését kedvező, majd pedig később válságos és egyre válságosabb időkben. A gyár, amely először mint bot-gyár, majd mint fűrészgyár és végül mint hajlított fabutorgyár működött, több mint félszázados multra tekinthet vissza. A vállala-t báró Klein-testvérek alapították az 1860-as években, akik később eladták a gyárat és az országból végleg el is költöztek. A gyár az évek folyamán több gazdát cserélt és végül is a „Mundus” hajlított fabutorgyár Rt.-cég alatt működött. A béke-években a gyár szépen fejlő-dött és a háboru után is meg tudott maradni azon a fejlődési fokon, amelyet előzőleg elért.

Nem is olyan régen még több mint ezer család-nak adott megélhetést.

A gyár megszűnésének okát a vállalat ve-zetőségétől nyert információink szerint a rossz gazdasági helyzetben kell keresni. A bo-rosjenői hajlított fabutorgyár vezetősége már régebben azzal a tervvel foglalkozik, hogy le-állítja üzemét és ez a mai napon be is követke-zett. A gépeket már ma ugyanennek a cégnek karánsebesi gyárához szállították és ezzel most már végérvényesen megszűnt Aradmegye egyik legnagyobb gyárüzeme. A borosjenői gyár készítményei nemcsak a belföldön talál-tak piacot, hanem a külföldön is jó hírnévre tettek szert. Európának szinte minden orszá-gába exportált a gyár, amely legutóbb piacot nyert Törökországban is, sőt Kairóban is nagy-mennyiségű árut helyezett el.

A Mundus-gyár megszűnése természetesen rendkívül érzékenyen érinti Borosjenő lakos-ságát. Borosjenő üzleti életének egyik legfon-tosabb tényezője volt a gyár, amely a rendes fizetési napokon közel félmillió lejt juttatott el a község lakosságához munkadíjak fejében. A gyár, sajnos, alig öt-hat családot vitt át ka-ránsebesi üzeméhez a borosjenői gyárból, míg többi alkalmazottainak részben augusztus else-jére, részben pedig augusztus 15-re felmondott.

Ötszáz vagon kőszállit-mányt kedvezményes áron szállít a Hegyaljai az árvizkárosultak részére

Gold Emil vezérigazgató hozzájárult Botioc Elek dr. interimár-bizottsági elnök kérelméhez

Rövid hír keretében megírtuk, hogy Arad-város vezetősége és az Arad-Hegyaljai Villa-mosvasutak igazgatósága között tárgyalások indultak meg újlag a mikalakai újjáépítési ak-ció céljaira történt hegyaljai kőszállitmányok kedvezményes szállítási tarifájának megállapít-ására. Botioc Elek dr. polgármester, Vas Barnabás főmérnök kíséretében ma látogatást tett Gold Emil igazgatónál, aki megértő ér-deklációval fogadta Aradváros képviselőit és megígérte, hogy a villamosvasutak igazgatósá-ga, éppen az újjáépítési akció szociális jelentő-ségére való tekintettel, még újabb 100 vagon kőszállitmány számára hajlandó kedvezményes tariját biztosítani, annak ellenére, hogy ez ma-gának a villamosvasut igazgatóságának is kü-lön pénzébe kerül. Értesülésünk szerint az új szállitmánnyal együtt összesen 500 vagon kő-szállitmányt szállít be kedvezményes áron Aradra az Aradhegyaljai Villamosvasut a mi-kalakai árvizkárosultak érdekében. Aradváros vezetőségének képviselői köszönettel és meg-ekégedéssel vették tudomásul Gold Emil igaz-gató megértő intézkedését és áldozatkész gesztusát, amellyel oly jelentékeny segítséget nyújt az újjáépítési akció számára.

— Elengedik az árvizkárosultak Községi Me-tékét. Az aradi árvizkárosultak beadvánnyal fo-dultak Aradváros vezetőségéhez, amelyben kérték a községi illetékek elengedését. Az interimár-bizottság ma délután foglalkozott a kérelemmel és úgy döntött, hogy bizottságot küld ki, amely felülvizsgálja az ügyet és minden egyes esetben külön dönt, hogy az illető árvizkárosultnak egész község illetékét engedjék-e el, vagy pedig 50 szá-zalékos redukciónban részesüljön.

— Csődöt kértek a Splendid fűzőszalon ellen. Az aradi törvényszék csődbíróságához ma özv. Mangélsz Józsefné beadványt in-téztet, amelyben kérte, hogy Miklós József és neje ellen, akik tulajdonosai a Splendid fű-zőkészítő-cégnek, a törvényszék 17.000 lej kö-vetelés biztosítására a csődöt rendelje el. A csődbíróság a kérelemre vonatkozólag a na-pokban hozza meg döntését.

— Jóváhagyta a város a kiadott építkezési engedélyeket. Aradváros mérnöki hivatala az utóbbi hetekben összesen 47 építkezési engedélyt adott ki. A város vezetősége ma vette revízió alá ezeket az engedélyeket és valamennyit jóvá-hagyta.

— Az Aradi Ipar és Népbank közgyűlése. A felszámolás alatt álló Aradi Ipar és Népbank Rt. szeptember 5-én tartja közgyűlését, amelyen há-rom új felszámoló bizottsági tagot választanak. A bank bevétele a felszámolás első évében 3.047.081 lej volt.

— Az Arad és Vidéke Fűszerkiskereskedők Szindikátusa közli tagjaival: Amint értesít-lünk, a megye kerületi orvosai az egészség-ügyi törvény 337. és 347. paragrafusaira való hivatkozással, olyan kereskedőktől is követel-lik az egészségügyi bizonylat előmutatását, akik üzletüket a törvény életbeléptetése előtt nyitották meg. Akik a bizonylatot nem tudják felmutatni, azokat ezer lejre büntetik. Felhív-juk tagjaink figyelmét, hogy mindazok, akik üzleteiket 1930-ban, vagy későbbben nyitották, kérjék meg azonnal az egészségügyi törvény által előírt orvosi szemlét és szerezzék meg az egészségügyi bizonylatot a törvényes taxák lefizetése ellenében. Mindazon kereskedők, akik üzletüket 1930. előtt nyitották meg, ha az orvosi hivatal vizsgálata alkalmával tőlük egészségügyi bizonylatot kérnek, hívják fel az ellenőrző orvos figyelmét ez ügyben megie-lenő miniszteri rendeletre, amely szerint ők nem kötelezhetők ilyen bizonylat bemutatásá-ra. Bővebb felvilágosítással az Arad és Vidéke Fűszerkiskereskedők Szindikátusa, Bulevardal Regina Maria No. 13. szám alatt irodája szolgál.

Művészi

gyermekfelvételek

készülnek

STOJKOVITS JÓZSEF műtermében
volt Szabadság-tér 16. szám alatt.

FILM KÖZLÖNY

Az a huncut Amor..!

Sportvígjáték bemutatója a Select-műziban

William Haines, a fiatalsága dacára már évek óta befutott amerikai bonvivan neve jegyzi ezt a 150 mérföldes tempóban száguldó, friss, életteli, kitűnő sportfilmet, amely a maga zsánerében egyedülálló mindaddig a filmirodalomban. Nem szabad addig hozzákezdeni a film ismertetéséhez, amíg meg nem állunk egy pillanatra William Haines előtt, hogy meghajtsuk előtte legnagyobb elismerésünk lobogóját. William Hainest ismertük egy tucat revü film-ből, jazz-történetből, vígjátékból, sőt komolyabb fajsúlyu amerikai filmekből is, de ezt a William Hainest mindaddig nem láttuk... Jobban mondva, egyáltalában nem ismertük Hainest, csak most kezdjük felismerni egyedülálló, teljesen egyéni tehetségét, amellyel új utakat nyit a filmművészet berkeiben.

Évek előtt Amerikából indult ki az első újszerű, igazán művészi filmirány, a burleszk: Amerika ajándékozta meg a világot Charlie Chaplinnal, az első egyéni filmszínésszel. Ugy érezzük, most itt van a filmjövő új embere, William Haines, a fiatal bonvivan, komikus, karakter és burleszk-színész, egy személyben. Ahogy William Haines játszik, mókázik, sir és nevet, az maga a groteszk komikum és mégis van benne valami komoly, valami újszerű emberi. Míg Charlie Chaplin a könnyeken keresztül mutatta meg az utat a kacagáshoz, addig Haines a nevetésten keresztül jut el az élet komoly megnyilvánulásának kivételéhez. Ugy érezzük, hogy ő az a színész, aki önmagát gunyolja, karikirozza ki, önmagát parodizálja szegletes mozdulatokkal, mint egy éles tűkőr, amely az igazságot fülhíven mutatja meg.

A film maga is paródia, a sportért lelkesülő, rohanó és tülekedő mai fiatalság tulzot,

hajsolt életének paródiája. Egy izgalomban bővelkedő, szenzációs autóverseny, ragyogó repülő-mutatványok és tréning-felvételek képezik a film kiemelkedő jeleneteit. William Haines az önhitt fiatalember szerepét alakítja. Partnernöje Anita Page, a bájos, szőke filmsztár, aki kitűnően alkalmazkodik Haines egyéni játékmódjához. Ernest Torrence, a híres karakterszínész egészíti ki a művészi együttest, Mac, a veterán-versenyző szerepében. A sportfilm Harry Beaumont tehetséges rendező kezéből került ki és minden körülmények között megállja helyét. (cs. p.)

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

SZERDA, AUGUSZTUS 10.

Bucuresti. 13. Gramofon. 14. Gramofon. 18. Rendőrzene. 19.10. Rendőrzene. 20.40. Bach: H. moll mise. Gramofon. — Budapest. 11.15. Weidinger-szalonzene. 1.10. Nemzetközi vjzjelzőszolgálat. Vízilásjelentés magyarul és németül. 2. Déli harangszó. 6. „Igazgyöngy és hamisgyöngy.“ Irta és felolvassa Fuchs István. 7. Az Országos Postászene hangversenye a margitszigeti Márkus-étteremből. 8.15. „A varázslók országában.“ Irta Zboray Ernő. Felolvassa Thurchányi István. 11. Bura Károly és cigányzenekarának hangversenye a margitszigeti Márkus-étteremből. 12.05. A magyar vonós-hármas hangversenye. — Bécs. 13.30. Cerdá-zene. 0.40. Rabauc gramofonlemez. 15.10. Gramofon. 17.20. Gy. 6. 18. Könnyű atléтика. 24. Bauer-zene. szórakoztató zenéje. — Belgrad. 13. Gramofon. 13.20. Gramofon. 14.35. Rendőrzene. 14.35. Rendőrzene. folyt. 19. Gramofon. 20. Zongoraverseny. 23. Rádiótrio Mendelssohn-művek játszik. 23.50. Rendőrzene. Majd: Cigányzene. — Kassa. 13.30. Gramofon. 14.30. Katonazene. 16.30. Rendőrzene. 20.30. Gramofon. 20.50. Hemerka-zene. 21.50. Prága. 22.30. Rendőrzene. 23.30. Zathurecki hegedűművész hangversenye. 24. Praha. — Milano. 19. Csev. Trjest kvintett. 20.30. Beszélő újság. 21.05. Vegyes zene. Trjest kvintett. 22. Beszélő újság. 22.30. Gramofon. — Svájc aleman adó. 18.30. Gramofon,

6. 21. Gramofon. 21.30. Bányászversenyek. 22. Rendőrzene. 23. Haydn: G-dur szimfónia. 23.45. Rendőrzene. — Varsó. 20.20. Táncczene. 22. Lengyel népdalok. 22.50. Szólísták hangversenye. 23.50. Rádjó H. I. jár 24. Táncczene.

CSÜTÖRTÖK, AUGUSZTUS 11.

Bucuresti. 13. Gramofon. 14. Gramofon. 18. Katonazene. 20.40. Gramofon. 21. Lienert énekesnő hangversenye. 21.20. Szimfónikus hangverseny Brunetti vezényletével. — Budapest. 11.15. Hangverseny. 2. Déli harangszó. 2.06. Az állástalan zenészek szimfónikus zenekarának hangversenye. 7. A Budapesti Koncert Szalonzene. 8. „A rádió első kattanásától Toscanini hangversenyéig.“ 8.30. Csóka Béla magyar dalokat énekel Pertis Jenő és cigányzenekarának kíséretével. 9.30. A rádió külügyi negyedórja. 9.45. Népszimfoniáadás a stúdióból. „A csikós.“ 11.45. Dr. Dohnányi Ernő zongorahangversenye. 12.30. Lantos Jenő jazzzenekarának hangversenye. 13.15. Sovánka Nándor és cigányzenekarának hangversenye a Baross-kávéházban. — Bécs. 13.30. Brunner-zene. 14.40. Gramofon. 15.10. Nyitányok gramofonon. 17.20. Schubert-művek. 19.30. Dobrin-zene. 22. A Don-kozák. 23.45. Gaudriot-jazz. — Belgrad. 13. Gramofon. 13.20. Gramofon. 14.05. Rendőrzene. 19. Gramofon. 19.45. Rendőrzene. 21.25. Ének hangverseny. 22.30. Gramofon. Utána: Táncczene. — Berlin. 18.30. Orgona- és vonós-hangverseny. 20.20. Szórakoztató zene. 21.10. Szórakoztató zene. 22. Zenekari hangverseny. 0.30-ig Táncczene. — Kassa. 13.30. Gramofon. 14.30. Rendőrzene. 16.30. Hemerka-zene. 17.30. Gramofon. 20.40. Gramofon. 21. Boros zongoraművész hangversenye. 22. Falusi z. — Langenberg. 19. Szórakoztató zene. 21. A színház film és a filmszerű színház. 22. Berlin. Utána: Táncczene. — Milano. 19.10. Kvintett. 21.05. Vegyes zene. 22.30. Paisiella: A szép molnárné című operája. Utána hírek. — Prága. 8.15. Zenés ébresztő. 13. Gramofon. 14.05. Gramofon. 21. Énekhangverseny. 22. Zongora hangverseny. 0.20. Hangverseny. — Varsó. 19. Kamara zene. 20.20. Táncczene. 22. Könnyű zene.

A szerkesztésért

STAUBER ISTVÁN
föld.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apró hirdetések díját szavak szerint számítjuk. Minden szó 4 lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szög 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 10 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

ALKALMAZÁS.

PERFEKT szakácsné éves bizonyítvánnyal és jobb mosó és masszírozónó, uri hárszoba ajánlkozik. Cim v. Szabadság-tér 12., ház mesternél, 2640

LAKÁS.

KIADÓ esinosan butorozott uccai szoba külön bejárattal, fürdőszobával Könyök-ucca 11a. I. emelet jobbra. 2659

2-3 SZOBAS modern belvárosi lakást keresek november 1-re. Ajánlatokat „Pedáns“ jellegre az Aradi Közlöny kiadója. 2637

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szobát keresek szeptember 1-ére. Cim az Aradi Közlöny kiadója kérem leadni.

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Bővebbet: az Aradi Közlöny főkiadója, a Minorita templommal szemben. 800

KÉTSZOBAS, konyhás I-ső emeleti lakás a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cim az Aradi Közlöny főkiadója, a Minorita templommal szemben.

EGYSZOBAS, konyhás lakás főtéren kiadó. Cim az Aradi Közlöny főkiadója, a Minorita templommal szemben.

VÉTELES ELADÁS.

SÜLYRSZTETHŐ PFAFF VARRÓGÉP, neszeser, sakk, róság, intarziás, antik szekrények, asztalok, vitrinek, Bieder, mayer székek, komód, falli vitrin, tükrök festmények, modern és régi szobaberendezések, perzsaszőnyegek, gyönyörű vázák, modern fotelok, ékszeres, álló vilnyilámpák, ágyak, szekrények, tonet székek, faragot garnitúra. antik óra. zongorák, hegedűk, 12 személyes Neu Wien étkezőkészlet, disztárgyak, stb. ELADOK. — SALGONÉ Bizományi üzlete. Str. Horla 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-dal. 1000

KERESEK arany fogsorokat, gyári és perzsa szőnyeget, komplett szobaberendezéket, ezüsttárgyakat, figurális porcellánokat, Biedermayer szalont, két Biedermayer fotelt, antik butorokat, már kás porcellánokat, üveg és porcellán sen vízeket stb. SALGONÉ bizományi üzlete Str. Horla 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota. 1600

HASZNALT, kiténő állapotban levő bicikli jó gumikkal, megvételre keresetlek. Cim az Aradi Közlöny kiadója. 100

ÚJ ÜZLETBERENDEZÉS jutányos áron eladó. Megtekinthető: Bul. Reg. Maria 19. ház mesternél.

GUMMICSŐVEF kertlocsolásra. 25-30 folyóméter, kiténő állapotban, keresek, ár megjelölését kérem. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 200

JÓ ÁLLAPOTBAN levő fürdőszoba porcellán mosó megvételre keresetlek. Cim az Aradi Közlöny kiadója.

INGATLAN.

5X1 SZOBAS LAKÁSOS BÉRHÁZ és a Mossóczy-telepen egy TELEK olcsón eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Eladó magán és bérházak!

20 évig adómentes, villaszerű gyönyörű uri kis magánház 2 szoba, elő, fürdőszobás lakással, esslingeni rollókkal, 30.000 lei bankteherrel 175.000 leiért. Kossuth-ucca közvetlen közelében töltszintes ház 8 parkeltás szoba, elő, fürdőszoba, essrephályha, esslingeni rollós uccai lakással és 1 szoba, konyhás udvari lakással, hatalmas gyümölcsös kerttel, 350.000 leiért. Deák Ferenc-ucca közelében, emeletes sarok nagy bérház 3X3, 8X2 és 1 szoba, elő, fürdőszobás, esslingeni rollós lakásokkal, 136.000 lei bérjövdelemmel, 1.200.000 leiért eladó. — Meghízott: Kiss Lajos „URANUL“ ing. irod. Cim irodája, Városházával szembe. 5. bul. Reg. Ferdinand 1. szám I. em.

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISÉG a v. Szabadság-tér sarkánál, azonnalra kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadója.

GYOROKON,

község háza mellett 40 év óta fennálló

pekműhely

2 szobás lakással, üzlethelyiséggel azonnal kiadó. Bővebbet ugyanott Almásinál.

Beraktározást

nagyon olcsón, száraz, betonozott emeletes raktárházunkban olcsón vállalunk. „COMISIO“, Bul. Rogele Ferdinand 21. szám.

Hirdessen a 47 éve
fennálló
„Aradi Közlöny“-ben

HUNGARIA

Nagyszálloda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak!
Távíratelimi „HUNGARIOTEL“.